

Press for **Freedom**

Özgürlük için Basın

“Bir gazeteci neredeyse aydınlık oradadır”

Gazeteciler Cemiyeti

İfade ve Basın Özgürlüğü Şubat 2020 Raporu

Bu Rapor Gazeteciler Cemiyeti “Press For Freedom / Özgürlük İçin Basın” Çalışma Grubu Tarafından Hazırlanmıştır.

Gazeteciler Cemiyeti Özgürlük için Basın Çalışma Grubu, medya çalışanları ve sivil toplum temsilcilerinden oluşan bağımsız bir platform aracılığıyla özgür basın için politika yapıcılara ulaşmayı; ifade ve basın özgürlüğü konusunda yasal durumu ve devam eden ihlalleri göstererek bu konuda farkındalık yaratmayı, atölyeler ve konferanslar düzenleyerek gazetecilik pratikleri ile ilgili medya çalışanlarını ve sivil toplum temsilcilerinin kapasitesini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Gazeteciler Cemiyeti'nin Özgürlük için Basın ifade ve basın hürriyetleri ihlalleri raporları Mart 2014'den bu yana düzenli yayınlanmaktadır.

Açık kaynaklardan, medya taramalarından, proje ofisine çeşitli şekilde yapılan başvuru ve ihbarlardan hazırlanan bu raporlardaki her türlü içeriğin sorumluluğu tamamıyla **Gazeteciler Cemiyeti'**ne aittir, kaynak gösterilerek kısmen veya tamamen çoğaltılabilir, bilimsel yayınlarda kullanılabilir.

İfade ve Basın Özgürlüğü Ulusal Komitesi

Başkan

Prof. Dr. Korkmaz Alemdar

Hukukçu Üye

Av. Tuncay Alemdaroğlu

Kıdemli Gazeteciler

Nursun Erel ve Sedat Bozkurt

STK Temsilcisi (Kıdemli Gazeteci, Parlamento Muhabirleri Derneği Başkanı)

Göksel Bozkurt

Özgürlük İçin Basın Çalışma Grubu

Koordinatörü

Yusuf Kanlı

Koordinatör Yardımcısı

Seva Ülman Erten

Editör

Yıldız Yazıcıoğlu

Araştırmacılar

Naz Akman

Dicle Kavak Ekmekçi

Araştırma Asistanları

Berfin Bayır

Cansu Timur

Oğuz Eren Ege

Gamze Yurtlu

Gazeteciler Cemiyeti

Yönetim Kurulu

Başkan

Nazmi Bilgin

Başkan Vekili

Savaş Kıratlı

Başkan Yardımcıları

Ertürk Yöndem, Ayhan Aydemir,

Yusuf Kanlı

Genel Sekreter

Ümit Gürtuna

Mali Sekreter

Mustafa Yoldaş

Üyeler

Güray Soysal, Ali Şimşek, Ali Oruç,

Önder Yılmaz, Önder Sürenkök,

Olgunay Köse ve Nursun Erel

Gazeteciler Cemiyeti hakkında

Gazeteciler Cemiyeti, 10 Ocak 1946'da gazeteciler Mekki Sait Esen, Ni-yazi Acun, Aka Gündüz, Bilal Akba, Adil Akba, Sebahattin Sönmez ve Muvaffak Menemencioglu tarafından kuruldu. Cemiyetin kuruluş amacı, basın organlarındaki gazetecileri bir araya toplamak, mesleki ve sosyal hakları geliştirmek, mesleğin gerekliliği olan hak ve özgürlükleri savunmak olarak belirlendi.

Kurucu başkanlığı üstlenerek 1946-1956 yılları arasında Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı'nı yürüten Mekki Sait Esen'in ardından 1956-1957 döneminde eski kontenjan senatörlerinden Ecvet Güresin cemiyet başkanlığını üstlendi.

Kudret gazetesi kurucusu ve sahibi Gazanfer Kurt'un, 1959 yılına kadar Gazeteciler Cemiyeti'ne başkanlık yapmasının ardından bu görevi 1960 yılına kadar Atilla Bartınloğlu üstlendi. CHP'nin eski Milletvekili Altan Öymen, 1960 ve 1961 yıllarında sürdürdüğü Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı görevini 1961 yılında İbrahim Cüceoğlu'na bıraktı. Akis dergisi yöneticisi ve yazarı Metin Toker ise, 1957 yılında yedi ay 53 gün hapis yatmasının ardından 1962 yılında Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı'na getirildi.

Ekspres gazetesi kurucu sahipliğini yapan Doğan Kasaroğlu, 1963 - 1968 döneminde Gazeteciler Cemiyeti Başkanı olarak görevi devralmasından sonra TRT Genel Müdürlüğüne atandı.

Yeniğün, Ulus, Ankara Telgraf, Ankara Ekspres, Dünya gazetelerinde yazı işleri müdürlüğü, yazarlık, başyazarlık ve Genel Yayın Yönetmenliği yapan Beyhan Cenççi, bu süre içerisinde beş yıl boyunca Gazeteciler Sendikası başkanı olarak görev aldı. 1960 yılı öncesi bir buçuk yıl hapis cezası alarak bazı meslektaşları ile birlikte cezaevine giren Cenççi, 1969 yılında Gazeteciler Cemiyeti başkanı seçildi. 1992

Press for **Freedom**

Özgürlük için Basın

yılına kadar Gazeteciler Cemiyeti Başkanı olarak görevini sürdürdü. Cenççi, 24 yıllık Başkanlığı sırasında Cumhuriyet Senatosu Kontenjan Senatörlüğü de yaptı.

1971 yılında Son Havadis gazetesinde mesleğe başlayan Nazmi Bilgin, Güneş gazetesi sahipliği ve Yazı İşleri Müdürlüğü görevini üstlendi, daha sonra Dünya gazetesinde Haber Müdürü olarak görev yaptı. Bilgin, Tercüman gazetesinde Parlamento ve Cumhurbaşkanlığı muhabirliği görevlerini de yürüttü. TRT-2'nin kuruluşunda yer aldıktan sonra TRT'ye, beş yıl “Uzman Haberci” ve “Genel Müdür Danışmanı” olarak hizmet verdi. Bilgin 1992 yılında ittifakla cemiyet Genel Başkanı seçildi. 1996 yılında kuruculuğunu üstlendiği Türkiye Gazeteciler Federasyonu'nda Genel Başkanlık görevi yapan Bilgin, bu görevi 2009 yılına kadar sürdürdü.

BRT televizyonunun Ankara temsilciliği görevini de yapan Bilgin, Unesco Türkiye Milli Komitesi üyeliği ve Denetçiliği görevinde de bulundu. Basın İlan Kurumu Genel Kurul üyeliği, Türk Silahlı Kuvvetleri Elele Vakfı Mütevelli Heyet ve Yönetim Kurulu üyeliği ve Reklam Kurulu üyeliği görevlerini de sürdürüyor.

Türkiye'nin çok partili siyasi hayata geçişiyle, daha açık bir deyimle, çoğulcu demokrasi dönemiyle yaşıt ve koşut olan Gazeteciler Cemiyeti, bir avuç gazeteci üye ile çıktığı yolu, sevgi ve mesleki dayanışma ile pekiştirmiş, 2000'i aşkın üye sayısıyla ve bağımsız mali gücü ile bugün, Türkiye'nin en eski, en büyük ve saygın meslek kuruluşlarından ve sivil toplum örgütlerinden birisidir.

Cemiyetimiz, 1946 yılındaki kuruluşundan bu yana her zaman cumhuriyet, çoğulcu demokrasi ile ifade ve basın özgürlüğü başta olmak üzere özgürlüklerin yılmaz bekçisi oldu. Gazeteciler Cemiyeti üyelerine aşladığı bu güvenle ülkemizin mesleki ve diğer önemli kurumları arasında hak ettiği yeri aldı.

Telefon: +90 (312) 427 15 22

Faks: +90 (312) 468 23 84

E-Posta:

info@gazetecilercemiyeti.org.tr

Web Adresi:

www.gazetecilercemiyeti.org.tr

www.pressforfreedom.org

Adres: Üsküp Caddesi (Çevre Sk.)

No:35, Çankaya, Ankara

Kapak fotoğrafı: Cosmic Creative

Reklam sektörü için bir prestij olarak kabul edilen 13'üncü **Kırmızı Reklam** ödülünün 13'üncüsü 26 Mayıs 2016'da gerçekleştirildi. Kırmızı Jüri Özel Ödülünü **Cosmic Creative**'in hazırladığı “**Gazeteciler Cemiyeti - Bir gazeteci neredeyse, aydınlık oradadır**” adlı çalışma hak kazandı.

Press for **Freedom**

Özgürlük için Basın

İfade ve Basın Özgürlüğü Şubat 2020 Raporu

Gazeteciler Cemiyeti Yayınıdır

Gazeteciler Cemiyeti Özgürlük için Basın Çalışma Grubu tarafından hazırlanmıştır. Bu rapor Gazeteciler Cemiyeti'ne aittir. Kaynak gösterilerek kısmen veya tamamen çoğaltılabilir, bilimsel yayınlarda kullanılabilir.

İçindekiler

Giriş	5
İletişim Araçlarına ve İletişimcilere Baskı	6
İfade ve Basın özgürlüğüne Müdahale	12
İfade ve Basın Özgürlüğüne Yönelik Yurtiçi ve Yurtdışından Gelen Tepki	16
RTÜK ile İlgili Gelişmeler	22
Diğer Gelişmeler	23
Olumlu Gelişmeler	28
Kısaltmalar	32

Giriş

Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK), Şubat ayında Suriye'nin İdlib bölgesinde 54 şehit verdi. Hava sahasının Rusya denetimindeki bölgede TSK'nın Suriye rejimince düzenlenen hava saldırısında 27 Şubat'ta 33 şehit vermesi ve açıklamayı Hatay Valisi'nin yapması tepkilere yol açtı. Ülkede hakim olan matem havasına karşılık hükümet tarafından resmi yas ilan edilmedi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın iki gün boyunca açıklama yapmaması ve sonrasında eski İstanbul milletvekilleriyle kahvaltılı toplantıda olaya kısaca değinmesi, espriler yapması ve şimdiye değin ispatlanamayan "Camide bira içtiler" gibi Gezi Parkı eylemleri dönemine ilişkin iddiaları gündeme getirmesi tepki yarattı.

Dünyada hızla yayılan korona virüsü (Covid-19), Türkiye'de de halk sağlığı tehdidi olarak gündeme geldi. Çin'in Wuhan eyaletinde ve İran'da salgın yaşandığı için Türk vatandaşları Ankara'ya getirilerek karantinaya alındı.

Gezi Parkı eylemlerine ilişkin davada, yurt dışındaki yedi sanık haricinde tutuklu Osman Kavala ve tutuksuz yargılanan sekiz sanık hakkında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini ortadan kaldırmaya teşebbüs" suçlamasından beraat kararı verildi. Ancak Silivri Cezaevi'nden 840 gün sonra tahliye edilmesine hükmedilen Kavala, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın bu sefer 15 Temmuz 2016'daki darbe girişimiyle ilgili suçlamasıyla yeniden tutuklandı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın sert tepkisi ardından Gezi davasında beraat kararını veren İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti hakkında Hakimler ve Savcılar Kurulu'nun soruşturma başlatması dikkat çekti.

Şubat ayında basın davaları ve gazetecileri cezalandırmaya yönelik süreçler devam etti. Bu noktada Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın, yerel mahkemece hapis cezalarında direnilmesi kararı ardından *Cumhuriyet* davasında yeniden Ahmet Şık haricinde diğer gazeteciler ve gazete yönetimindeki isimler hakkında beraat kararı verilmesini istemesi kamuoyunda olumlu karşılandı.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın talebiyle Kanal İstanbul güzergahında arazi satın almasıyla ilgili haberlere erişim engeli getirilmesi dikkat çekerken, *Redhack*'ın kamuoyuyla paylaştığı yazışmalarını haberleştirmiş gazetecilere yönelik hapis cezası talebi de sürdü. Antalya Cumhuriyet Başsavcılığı, *haberimizvar.net* Genel Koordinatörü Ebru Küçükaydın hakkında Konyaaltı Sahil Projesi'nin iptaline ilişkin basın toplantısında, eski Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı AKP'li Menderes Türel'le ilgili yönelttiği sorular nedeniyle soruşturma başlattı. Bu durum, gazetecilik görevi gereği yolsuzluk, ihale, rüşvet iddialarıyla ilgili soruları gündeme getirdi.

Şubat ayı sonu itibarıyla cezaevlerinde 53'ü hükümlü ve 44'ü tutuklu olmak üzere toplam 97 basın mensubu bulunmakta. Ocak 2020 sonu itibarıyla ise 52'si hükümlü ve 43'ü tutuklu olmak üzere 95 basın mensubu cezaevindeydi.

Şubat ayında *Yeniçağ* yazarları Murat Ağirel ve Batuhan Çolak'ın Libya'da Türkiye'nin verdiği şehitlerle ilgili paylaşımları sonrasında sosyal medya ve e-posta hesaplarına dijital saldırıda bulunulması göze çarptı.

Basın özgürlüğü açısından Basın İlan Kurumu'nun (BİK) muhalif kesimdeki gazeteleri hedef alan cezalandırma politikasına ilişkin gelişmeler de gündemdeydi. Ayın sonuna doğru *Birgün*'e yönelik cezalandırmada geri adım atıldığı görüldü.

Şubat'ta ayrıca Sayıştay'ın uyarısı sonrasında RTÜK üyelerinin maaşlarıyla ilgili yasal düzenleme ihtiyacı gerekçesiyle hazırlanan yasa taslağı dikkat çekti. Taslakta, RTÜK Başkanı'na pek çok idari düzenlemeyi tek başına hayata geçirme ve personel atamasıyla ilgili geniş yetkiler verilmesi "RTÜK'te başkanlık sistemine geçiş" olarak yorumlandı.

İletişim Araçlarına ve İletişimcilere Baskı

3 Şubat 2020

• Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, *Cumhuriyet* davasına ilişkin tebliğnamesinde; İstanbul 27. Ağır Ceza Mahkemesi'nin hapis cezası kararında direndiği *Cumhuriyet* davasında, “terör örgütüne yardım” suçlamasıyla Akın Atalay, Orhan Erinç, Hikmet Çetinkaya, Murat Sabuncu, Aydın Engin, Bülent Utku, Önder Çelik, Musa Kart, Hakan Karasinir, Güray Tekin Öz ve Mustafa Kemal Güngör'ün beraatlarına karar verilmesini yeniden istedi. Başsavcılık Ahmet Şık hakkında ise “terör örgütüne yardım” ile yedi yıl altı ay hapis cezası yerine “terör örgütünü öven açıklamaları basma ve yayma”, “terör örgütü propagandası” ve “devlet kurum ve organlarını alenen aşağılama” suçlamalarıyla cezalandırılma yapılması istendi. Kadri Gürsel'in ise beraat ettirilmesine onama kararı verilmesi talep edildi.¹

4 Şubat 2020

• Gazeteci Ayşenur Arslan, *BirGün*'de yayımlanan “Hegemonya... HALK TV... Falan...” başlıklı yazısı nedeniyle *Halk TV* eski Genel Yayın Yönetmeni Hakan Aygün'ün açtığı hakaret davası sonucunda 34.725 lira ödeyeceğini bildirdi.² Arslan, “Yaşasın adalet. *Halk TV*'nin eski bir şeysi Hakan Aygün, adının bile geçmediği bir yazım yüzünden hakkımda tazminat davası açmıştı. Mahkeme karar vermiş, 34.725 lira ödeyecekmişim” dedi.³

6 Şubat 2020

• İstanbul 29. Ağır Ceza Mahkemesi'nde, *RedHack*'in yayımladığı Hazine ve Maliye Bakanlığı Berat Albayrak'a ait mailleri haber yaptıkları gerekçesiyle “terör örgütü propagandası yapmak”, “terör örgütü üyeliği” suçlamalarıyla yargılanan gazeteciler Metin Yoksus, Tunca Öğreten, Eray Saygın, Derya Okatan, Mahir Kanaat ve Ömer Çelik hakkında adli kontrol hükümlerinin devamına karar verdi. Mahkeme, Derya Okatan ve Eray Sargın'ın yurtdışına çıkış yasaklarını ise kaldırdı. Davada, gazeteci Öğreten, “Müşteki olan sayın bakan suçlamaya konu haberimi üç yıl boyunca bir kez yalanlamadı” savunması yaptı. Dava, 25 Haziran'a ertelendi.⁴

• İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, KHK ile kapatılan *Özgür Gündem* Genel Yayın Yönetmenleri Hüseyin Aykol ve Bilir Kaya ile Yazı İşleri Müdürü İnan Kızılkaya'nın yargılandığı davada eski Milletvekili Hatip Dicle'nin yakalanmasını bekleme kararı aldı. Dava, 2 Haziran'a ertelendi.⁵

7 Şubat 2020

• Antalya Cumhuriyet Başsavcılığı, *haberimizvar.net* Genel Koordinatörü Ebru Küçükaydın⁶ hakkında Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Muhittin Böcek'in Konyaaltı Sahil Projesi'nin iptalini açıkladığı basın toplantısında eski Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı AKP'li Menderes Türel ile ilgili sorduğu sorular gerekçesiyle soruşturma başlattı. Küçükaydın, “Bir gazeteciye, sorduğu sorular nedeniyle soruşturma açılıyor. Henüz ifadeye de çağırılmadım” dedi.⁷

• İstanbul Havalimanı İşletmecisi (İGA) üst yöneticisi Kadri Samsunlu'nun da aralarında bulunduğu 22 yetkili adına İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na gazeteci Ali Kızık hakkında “hakaret” ve “iftira” gerekçesiyle suç duyurusunda bulunuldu. İGA avukatı Ali Taşar, Kızık'ın, İGA ve yöneticilerini, Sabiha Gökçen Havalimanı ile ilgili bir kumpas içerisinde gösterdiğini, kazayla ilişkilendirme imalarında bulunduğunu, elinde belgeler olduğu iddiasıyla İGA yöneticileri hakkında bu konu bağlamında bir rüşvet iddiası ortaya attığı belirtildi.⁸

10 Şubat 2020

• İstanbul Anadolu 6. Sulh Ceza Hakimliği, *Cumhuriyet*'in 27 Haziran 2019'daki “Saray'a kriz yok: Emine Erdoğan, 50 bin dolarlık çantasıyla Japonya'da”⁹ başlıklı haberine erişim engeli getirdi.¹⁰

¹ <https://t24.com.tr/haber/yargitay-bassavciligi-cumhuriyet-davasi-tebliğnamesinde-ikinci-kez-suc-yok-dedi,859057>

² <https://t24.com.tr/haber/ayşenur-arslan-a-tazminat-cezası,859337>

³ <https://twitter.com/AysenurArslantv/status/1224679643409780736?s=20>

⁴ <https://www.evrensel.net/haber/396808/redhacke-yardimla-suclanan-gazeteciler-nasil-yardim-ettigimizi-bilmiyoruz>

⁵ <https://t24.com.tr/haber/ozgur-gundem-davasi-ertelendi,859612>

⁶ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/02/07/alkoclari-soran-gazeteciye-sorusturma/>

⁷ haberasi.com/akp-li-belediyenin-buyuk-vurgununu-soran-gazeteciye-sorusturma-acildi/13113/

⁸ <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/iga-yoneticilerinden-gazeteci-ali-kidika-suc-duyurusu-5612585/>

⁹ <https://twitter.com/cumhuriyetgzt/status/1144142177502670848>

¹⁰ <https://www.birgun.net/haber/cumhuriyet-in-haberine-erisim-engeli-287401>

• İstanbul Anadolu 29. Asliye Ceza Mahkemesi'nde, Çağdaş Gazeteciler Derneği İstanbul Temsilci gazeteci Uğur Güç hakkında Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın avukatı Mustafa Doğan İnal'ın şikayeti doğrultusunda dava açıldı. Güç, *haber.sol.org*'da 4 Temmuz 2019'daki "Mahkeme küfürbaz avukatın istediğini yaptı: Işıl Özgentürk'e hapis cezası"¹¹ başlıklı haberi nedeniyle suçlanıyor.¹² Güç, küfür eden birisine küfürbaz denildiğini ve bunun hakaret içermediği savunması yaptı. Dava 4 Mayıs'a ertelendi.¹³

• BİK, "Basın İlan Kurumu Kürtçe yayıncılığı bitirdi" başlıklı haberi gerekçesiyle *Mezopotamya Ajansı*'na (MA) 10 günlük ilan kesme cezası verdi. BİK'ten yapılan açıklamada, "Doğruluğu kuşku uyandırabilen ve araştırılması gazetecilik imkanları içinde bulunan haberler, araştırılıp doğruluğundan emin olunmadan yayınlanamaz" ve "Kişi, kurum ve toplum katmanlarına yönelik yayınlarda, eleştiri sınırlarını aşan aşağılayıcı sözcükler kullanılamaz, hakaret edilemez, sövülemez iftira ve haksız isnat yapılamaz" hükümleri gerekçe gösterildi. MA'nın 13 Kasım 2019'da tarihli haberinde "GAP Bölgesinde Faaliyet Gösteren Yerel Medya Kuruluşlarının Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi-İhtiyaç Analizi Yapılması ve Eylem Planı Hazırlanması" projesi kapsamında yerel medya sorunlarına ilişkin rapora yer verilmişti.¹⁴ MA avukatı Devrim Avcı da, "Bir üniversite çalışması ile raporlaştırılmış bir bilgiyi yok etmemiz bizden istenemez ve gazetecilik görevimizi özgürce yapabilmemiz de anayasal güvence altında olmalıdır" sözleriyle BİK'in kanuna aykırı cezalandırma yaptığını belirtti.¹⁵

11 Şubat 2020

• Van 4. Ağır Ceza Mahkemesi, "terör örgütü propagandası yapmak" suçlamasıyla yargılanan, KHK ile kapatılan *Van TV*'nin sekiz çalışanı hakkındaki davayı 7 Mayıs'a erteledi. Sunucu Kadir Cesur'un avukatı Savaş Avcı, mütalaanın hazırlanış biçimini kabul etmediklerini, mütalaanın kopyala yapıştır yöntemiyle hazırlandığını öne sürerek, söz konusu durumun yargıyı etkisiz hale getirdiğini ifade etti. Dava kapsamında sunucular Sibel Eres, Kadir Cesur, Nahide Aslan, Gülüştün Altan, programcı Serdar Altan, sorumlu müdür Koçali Özipek ve kanalın ortakları Gürcan Bayrakçı ile Nedim Dalga, 2016'daki çeşitli haber bültenlerindeki haber içerikleri nedeniyle "terör örgütü propagandası yapmak" suçlamasıyla yargılanıyor.¹⁶

12 Şubat 2020

• Ankara 8. Sulh Ceza Mahkemesi, Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un kurucusu olduğu Özel Maya Okulları'nda "devletin öğretmenlere verilmesini zorunlu tuttuğu eğitime hazırlık ödeneği"nin geri istendiğini duyuran *Evrensel*'in 27 Mayıs 2016'daki "Öğretmenlerden kırtasiye yardımını geri istediler" başlıklı haberine erişim engeli getirdi. Haberde, ödeneği geri vermeyen bir öğretmenin işten atıldığı anlatılıyordu. Mahkeme, "yayın içeriğinde sarf edilen ifadelerin doğrudan talepte bulunanın müvekkiline yönelik yazıldığı, yazı içeriklerinin talep edenin müvekkilinin kişilik haklarını ihlal ettiği sonucuna varıldığı" gerekçesiyle karar aldı.¹⁷

• Ağrı Patnos L Tipi Cezaevi'nde tutuklu gazeteci Aziz Oruç, 5 Şubat'ta ailesiyle yaptığı açık görüşte cezaevindeki hak ihlallerine maruz kaldığını bildirdi. Oruç, "Şimdiye kadar bana ulaşan bir mektup yok. Muhtemelen gönderdiğim mektuplar da ulaştırılmıyor. Özellikle gazeteci olduğum için dışarı ile bağım kesilmeye çalışılıyor. Tutuklandığım günden bu yana bana kitap ve kıyafetler verilmiyor" dedi.¹⁸

• İstanbul 27. Ağır Ceza Mahkemesi, "kovuşturmaya gerek yoktur kararı eğer tebliğ edilmediyse geçerli olamayacağı" gerekçesiyle *Cumhuriyet* muhabiri Zehra Özdilek'in haberinde gizli tanık B.E.'nin kimlik bilgilerini yazdığı için yargılanması gerektiğine karar verdi. Özdilek'in avukatı Buket Yazıcı, söz konusu haber ile ilgili "kovuşturmaya gerek yoktur" denilerek takipsizlik kararı verildiğini ancak bunun kendilerine tebliğ edilmediğini söyledi ve yine davaya konu haberle ilgili olarak basın kanunundaki dört aylık süre aşıldığı zaman aşımı oluşturduğunu bildirdi. Ancak

¹¹ <https://haber.sol.org.tr/turkiye/mahkeme-kufurbaz-avukat-in-istedigini-yapti-isis-ozgenturke-hapis-cezasi-265936>

¹² <https://www.evrensel.net/haber/397042/gazeteci-ugur-guce-yaptigi-haber-nedeniyle-dava-acildi>

¹³ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteci-ugur-guc-erdoganin-avukatina-hakaret-iddiasıyla-hakim-karsisina-cikti/>

¹⁴ <http://susma24.com/evrensel-bir-ceza-daha-10-gun-ilani-kesildi/>

¹⁵ <https://www.evrensel.net/haber/397020/basin-ilan-kurumu-evrensel-10-gunluk-ilan-kesme-cezasi-verdi>

¹⁶ <https://www.mlsaturkey.com/tr/savci-kapatilan-van-tv-calisanlari-icin-ceza-talep-etti/>

¹⁷ <https://www.evrensel.net/haber/397168/bakan-ziya-selcukun-kurucusu-oldugu-okuldan-haberimize-erisim-engeli>

¹⁸ <https://www.t24.com.tr/haber/gazeteci-aziz-oruc-cezaevindeki-hicbir-tutuklunun-mektubu-verilmiyor,860572>

Mahkeme, “tebliğ edilmemiş kararın geçerliliği yoktur” değerlendirmesiyle davayı 14 Nisan’a erteledi.¹⁹

13 Şubat 2020

- İstanbul 34. Ağır Ceza Mahkemesi, sosyal medya paylaşımlarıyla “zincirleme terör örgütü propagandası yapmak” suçlamasıyla yargılanan gazeteci Emre Orman’a bir yıl altı ay 22 gün hapis cezası verdi. Mahkeme, hükmün açıklanmasını geriye bıraktı. Orman’ın avukatı Mükerrer Karakurt ise, Orman’ın suçlandığı sosyal medya hesabı kendisine ait olmadığı halde “şüpheden sanık yararlanır” ilkesine aykırı olarak cezalandırıldığını açıkladı.²⁰

- İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi, *Etkin Haber Ajansı (ETHA)* muhabiri ve Almanya vatandaşı Adil Demirci ile ESP ve Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu üyesi 22 sanık hakkında “örgüt üyeliği” ve “örgüt propagandası” iddiasıyla yargılandıkları davada, adli kontrol tedbirlerinin kaldırılması talebini reddetti. Dava, 16 Haziran’a ertelendi.²¹

- Ağrı 2. Ağır Ceza Mahkemesi, Ağrı Dağı’nda 3 Eylül 2014’te düzenlenen “Barış ve Doğa Festivali”nde çekim yaptığı gerekçesiyle “örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüte bilerek isteyerek yardım etmek” iddiasıyla KHK ile kapatılan *DİHA* muhabiri Abdullah Kaya’nın yargılandığı davayı 14 Mayıs’a erteledi.²²

- İstanbul 32. Ağır Ceza Mahkemesi’nde, *Die Welt* eski Türkiye Temsilcisi Deniz Yücel’in “terör örgütü propagandası” ve “halkı kin ve düşmanlığa tahrik etmek” suçlamalarıyla yargılandığı davada, savcılık mütalaasında geçen yıl Almanya’ya gitmesine izin verilmiş gazeteci hakkında hapis cezası verilmesini istendi. Mütalaada, Yücel’in 2016 yılında *Die Welt*’te PKK/KCK propagandası yaptığı kaydedildi. Ayrıca Yücel hakkında 6 Kasım 2016’daki yazısında Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın fotoğrafı üstünde “darbeci” şeklinde başlık attığı gerekçesiyle “Cumhurbaşkanı’na hakaret” iddiasıyla ayrı bir suç duyurusunda bulunulacağı belirtildi. Dava, 2 Nisan’a ertelendi.²³ Yücel, ilk önce tutuklu yargılandığı davada serbest bırakıldığında özel uçakla Almanya’ya gitmişti.²⁴

- İstanbul Anadolu 7. Sulh Ceza Hakimliği, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak’ın 12 Şubat tarihli talebiyle Cumhuriyet’te 20 Ocak’ta “Damat işi biliyor”²⁵ başlığıyla yayımlanan ve Kanal İstanbul güzergahında arazi almasıyla ilgili haberine erişim engeli kararı verdi. Söz konusu haber içeriğini yayımlayan diğer tüm linklere de erişim engeli getirildi. Hakimlik, kararında “Talep konusu olan internet yayınları incelendiğinde, basın internet yayın özgürlüğünün dışına taşındığı, keyfilik bulunduğu, kişilere saldırı niteliğinde, şeref ve onurlarını rencide edici ve kişilik haklarını ihlal edici yayın olduğu” gerekçesini kullandı.²⁶

- İstanbul 34. Ağır Ceza Mahkemesi, sosyal medyada “terör örgütü propagandası yaptığı” suçlamasıyla *Evrensel* muhabiri Ali İhsan Terzi’ye bir yıl altı ay 22 gün hapis cezası verdi. Mahkeme, hükmün açıklanmasını geriye bıraktı.²⁷

- *Evrensel* köşe yazarı Ender İmrek’in “Parıl Parıl Parlıyordu Hermes Çanta” başlıklı yazısı nedeniyle “Emine Erdoğan’a hakaret ettiği” gerekçesiyle Cumhuriyet savcılığınca hazırlanan iddianame mahkemece kabul edildi. Dava, 29 Nisan’da görülmeye başlanacak.²⁸

14 Şubat 2020

- İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesi’nde, *Özgür Gündem* davasında Danışma Kurulu üyesi yazar Aslı Erdoğan’a isnat edilmiş “örgüt propagandası” suçlamasını zaman aşımından davanın düşürülmesine ve Danışma Kurulu üyesi Necmiye Alpay ve Bilge Aykut’un beraatına hükmedildi. Sorumlu Yazı İşleri Müdürü İnan Kızılkaya, o dönemki Eş Genel Yayın Yönetmeni Eren Keskin, İmtiyaz Sahibi Kemal Sancılı ve Genel Yayın Yönetmeni Zana Bilgi Kaya’nın dosyaları ayrılarak yargılanmalarına devamına karar verdi. Ragıp Zarakolu ve Filiz Koçali’nin de dosyaları ayrıldı.²⁹

¹⁹ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteci-zehra-ozdilekin-yargilandigi-dava-nisana-ertelendi/>

²⁰ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteci-emre-ormana-1-yil-6-ay-hapis-cezasi/>

²¹ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteci-adil-demirci-ile-esplilerin-yargilandigi-dava-ertelendi-2/>

²² <http://mezopotamyaajansi21.com/tum-haberler/content/view/85726>

²³ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteci-deniz-yucel-icin-16-yila-kadar-hapis-cezasi-istendi/>

²⁴ <https://www.hurriyet.com.tr/video/deniz-yucel-ozel-ucakla-almanyaya-dondu-40744598>

²⁵ <http://176.55.252.5:8080/?url=www.cumhuriyet.com.tr%2Fhaber%2Fturkiye%2F1715256%2Fdamat-isi-biliyor.html>

²⁶ <https://www.evrensel.net/haber/397245/berat-albayrak-kanal-istanbul-haberlerine-erisim-engeli-getirildi>

²⁷ <https://www.mlsaturkey.com/tr/evrensel-gazetesi-eski-muhabiri-ali-ih-san-terziye-propagandadan-ceza-verildi/>

²⁸ <https://www.evrensel.net/haber/397286/4-gazetecinin-davasi-goruldu-yazarimiz-hakkinda-iddianame-hazirlandi>

²⁹ <https://www.evrensel.net/haber/397315/ozgur-gundem-davasinda-asli-erdogan-necmiye-alpay-ve-bilge-aykut-beraat-etti>

• İstanbul Anadolu 7. Sulh Ceza Hakimliği, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın 12 Şubat'taki başvurusu üzerine *Leman*'ın kapağında Kanal İstanbul güzergahında arsa satın almasıyla ilgili karikatüre erişim engeli getirdi. Karikatür dergisi *Leman*, kapakta “Bakan, yabancıya gitmesin diye Kanal İstanbul güzergâhından arsa almış” başlığıyla karikatür yayımlamıştı. *Leman* Genel Yayın Yönetmeni Tuncay Akgün, “Bu haberle ilgili yapılan her şeye erişim engeli getirilmiş, aralarında bizim kapağımız da var. Bu çağda dijital alanda getirilen sansür aslında tam tersi bir etki yarattı. Şu an kapak inanılmaz şekilde paylaşılıyor” açıklaması yaptı. *Leman* dergisi çizeri Sefer Selvi de, “Bugüne kadar çizerlere çok fazla dava açıldı. AKP iktidarından önce karikatürcülere neredeyse hiç dava açılmıyordu. Cezaevine giren karikatürist arkadaşlarımız oldu. Karikatür çizmeyi bırakanlar bile oldu” diyerek karikatürüne yasak getirilmesini eleştirdi.³⁰

17 Şubat 2020

• Diyarbakır 11. Ağır Ceza Mahkemesi, “örgüt üyesi olmak” suçlamasıyla *Silvan Mücadele* sahibi Ferhat Parlak'ın yargılanmasında gizli tanık ifadelerine başvurulmasına karar vererek davayı 6 Mayıs'a erteledi.³¹

19 Şubat 2020

• İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi, *T24* kurucusu ve Genel Yayın Yönetmeni Doğan Akın'ın Mart 2014-Nisan 2016 tarihleri arasında *T24* tarafından haberleştirilen Fuat Avni *tweet*'leri gerekçe gösterilerek “örgüte üye olmamakla birlikte bilerek ve isteyerek örgüte yardım etmek” suçlamasıyla yargılandığı davada savcılık mütalaası istedi. Dava, 17 Nisan'a ertelendi.³²

20 Şubat 2020

• İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi, *Özgür Gündem* yazarları Kemal Yakut ile Hasan Başak hakkında yakalama kararı çıkarılmasına karar verdi. Mahkeme, bu iki isimle birlikte yazarlar Methi Kaya, İslam Tüner, Lütfi Yavuzarslan ile gazete yöneticileri Reyhan Çapan, Eren Keskin ve Hüseyin Aykol'un yazı ve haberleri nedeniyle “suç işlemeye alenen tahrik”, “suçu ve suçluyu övmek” ve “terör örgütü propagandası yapmak” suçlamalarıyla yargılandıkları davayı 14 Mayıs'a erteledi.³³

• İstanbul 35. Ağır Ceza Mahkemesi, “FETÖ üyeliği” suçlamasıyla *Zaman*'ın Konya temsilcisi Şirin Kabakçı'ya altı yıl üç ay hapis cezası verdi. Mahkeme, Kabakçı hakkındaki “basın yoluyla hakaret” suçlamasıyla ilgili dosyasının ayrılmasına karar verdi. Kabakçı, “Kenya gezisine haber takibi amacıyla katılmak, anayasal hak olan protesto gösterilerine katılmış olmak suçlamaya delil olamaz. Savcılığın delil olarak sunduğu bu eylemler, ‘kanunsuz suç ve ceza olmaz’ ilkesine aykırıdır” dedi. Kabakçı'nın avukatı Cumali Aydemir, *Zaman*'da çalışmanın örgüt üyesi olmak için tek başına delil olmadığını savundu.³⁴

21 Şubat 2020

• Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın 21 Şubat tarihli talebiyle “İstanbul Anadolu 7. Sulh Ceza Hakimliği'nin Albayrak'ın Kanal İstanbul güzergahında yaklaşık 13 dönümlük araziye satın almasıyla ilgili haberlere getirdiği erişim engeli kararı” ile ilgili yapılan haberlere de İstanbul Anadolu 8. Sulh Ceza Hakimliği erişim engeli getirdi. Kararda, “Talebe konu yayınlar incelendiğinde ise hakaret ve kişilik haklarını zedeleyici beyanlarda bulunulduğu, yayının içeriği sunuş şekilleri dikkate alındığında basın ve düşünceyi yayma hürriyeti olarak değerlendirilemeyeceği, hakaret içerikli ve kişilik haklarına saldırı mahiyetinde beyanların bulunduğu, somut olayda yargıya intikal etmiş ve yargılaması devam eden davalarda sırf karşı tarafı toplum nezdinde küçük düşürmek ve bu şekilde yargılamayı etkilemeye çalışmak saiki ile hareket edildiği haber alma verme, yorum ve eleştiri ile ifadelerin, ifadeyi açıklama hürriyetleri kapsamında kalamayacağı anlaşılmıştır” denildi.³⁵

• İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi, gazeteci-yazar Soner Yalçın'ın 2014 yılında *Kayıp Sicil Erdoğan'ın Çalınan Dosyası* adlı kitabında, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın oğlu Bilal Erdoğan'a hakaret ettiği iddiasıyla açılan manevi tazminat davasında, Kırmızı Kedi Yayınevi

³⁰ <https://www.dw.com/tr/mizaha-sans%C3%BCrde-son-nokta-eri%C5%9Fim-engeli/a-52384894>

³¹ <https://gazetekarınca.com/2020/02/gazeteci-ferhat-parlak-in-davasinda-gizli-tanik-gazetecidir-dedi/>

³² <https://www.mlsaturkey.com/tr/t24-genel-yayin-yonetmeni-dogan-akin-hakim-karsisina-cikti/>

³³ <https://www.mlsaturkey.com/tr/ozgur-gundem-in-oz-yonetim-haberleri-davasi-mayisa-kaldi/>

³⁴ <https://expressioninterrupted.com/tr/gazeteci-sirin-kabakciya-6-yil-3-ay-hapis-cezasina-verildi/>

³⁵ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/albayrak-in-kanal-istanbul-haberlerine-getirilen-erisim-engeli-haberine-erisim-engeli-1722455>

ve Soner Yalçın'ın Erdoğan'a 5.000 lira manevi tazminat ödemesine karar verdi. İstanbul 9. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde manevi tazminat talebi ile açılan davada, davanın reddine karar vermişti. Yayınevinin ifade özgürlüğünün ihlali gerekçesiyle AYM'ye başvuracağı belirtildi.³⁶

- Konya 1. Sulh Ceza Hakimliği, Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın talebi üzerine Konya'da evli ve iki çocuk babası kamyon şoförü 37 yaşındaki M.Ç.'nin maddi sıkıntılar nedeniyle kendini kamyonuna asarak intihar etmesine ilişkin *Cumhuriyet*'te yayınlanan habere erişim engeli getirdi.³⁷

22 Şubat 2020

- İstanbul 5. Sulh Ceza Hakimliği, Elazığ'da şüpheli şekilde hayatını kaybeden Kırgızistanlı gazeteci Yeldana Kaharman için *Ekşi Sözlük*'te açılan başlığa erişim engeli getirdi. Gazeteci Sedat Sur'un, Kaharman'ın şüpheli ölümüne ilişkin yaptığı açıklamalar gündem olmuştu.³⁸

23 Şubat 2020

- *Yeniçağ* yazarları Murat Ağirel ve Batuhan Çolak'ın *Twitter* ile e-posta hesapları Libya'da Türk Silahlı Kuvvetleri'nin şehit verdiği iddialarıyla ilgili paylaşımları sonrasında hacklendi. *Yeniçağ*'ın *Twitter* aracılığıyla yaptığı açıklamada, "Yazarlarımız Batuhan Çolak ve Murat Ağirel'in Libya'daki şehitlerimizle ilgili paylaşımlarından sonra *Twitter* hesapları ve bağlı buldukları mail adresleri yasa dışı bir operasyonla ele geçirilmiştir. Şehitlerimizle ilgili paylaşımlar silinmiştir. Ayrıca yazarlarımızın tüm özel şifreleri, dosyaları arşivlenmiştir. Bu kabul edilmesi mümkün olmayan bir hukuksuzluk sürecidir. Açık bir operasyondur. Tüm kamuoyunu bilgilendirir ve desteklerinizi bekleriz. Hesaplara hiçbir şekilde erişim sağlanamamaktadır" denildi.³⁹ Ağirel de, "Bu olayın ortaya çıkması gerekiyor. Biz gazetecilik yaptık, doğru bilgileri servis ettik. Hukukun üstünlüğüne inanan kişiler olarak bunların sorumlularının ortaya çıkarılacağına inanıyorum ve suç duyurusunda bulunacağımı duyuruyorum" dedi.⁴⁰ Çolak, Libya'da şehit verilmesiyle ilgili olarak yaptığı haberi sonrasındaki gelişmeler konusunda "*Gmail* ve *Twitter* hesaplarımın yanımda telefon olmadan başka bir bilgisayar ve IP'den açılması teknik olarak mümkün değil. Ama bir şekilde hesaplarımıza girilmiş ve ele geçirilmiştir. Hesaplara girildikten sonra bugüne kadar Google servisleri ile ilgili yaptıkları tüm hareketler arşivlenmiş ve indirilmiştir. *Twitter*'da Libya şehitleri ile ilgili yapmış olduğumuz paylaşımlar silinmiştir. Aynı olay yazarımız Murat Ağirel'in de başına geldi. Turkcell ve Vodafone şebekelerinden gelen SMS'ler telefonlarına gelmeden başka merkezler nasıl gitmiştir? Bu bir kişinin yapabileceği sıradan bir hırsızlık olayı değildir. Türkiye'nin güvenliğini sağlamakla yükümlü olan kurumlarımızın, gazetecilerin sosyal medya hesaplarıyla uğraşmaları kabul edilemez. Yapılan operasyon, kamuoyunun bilgi alma hakkına yapılan büyük bir saldırıdır" açıklaması yaptı.⁴¹

25 Şubat 2020

- İstanbul 29. Ağır Ceza Mahkemesi, "terör örgütü propagandası" yapmak suçlamasıyla yargılanan *ETHA* muhabiri Meşale Tolu ve Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) MYK üyelerinin de aralarında bulunduğu 27 kişinin davasını 14 Temmuz'a erteledi.⁴²

- İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi, yedi yıldır devam eden KCK Basın Davası'nda "terör örgütü üyeliği" ve "terör örgütü yöneticiliği" suçlamalarıyla yargılanan 46 gazeteci ve medya çalışanının davasını 7 Temmuz'a erteledi. Mahkeme, sanık Yüksel Genç'in Demokratik Toplum Kongresi'nin (DTK) yasal bir platform olduğu ve bu yönde resmi bilgi talep edilmesi yönündeki talebini reddetti.⁴³

- İstanbul Adliyesi 5. Asliye Ceza Mahkemesi'nde, 21'i gazeteci toplam 22 kişinin "polise mukavemet" suçlamasıyla yargılandığı *Özgür Gündem* davasında, Emniyet'in el koyduğu telefon cihazları hakkında tartışma yaşandı. Mahkeme, cihazlar kayıp olduğu için İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Memur Suçları Soruşturma Bürosu'ndan bilgi talep edilmesine karar vererek davayı

³⁶ <https://odatv.com/bilal-erdogan-konusu-anayasa-mahkemesine-gidiyor-21022053.html>

³⁷ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/gecim-sikintisi-intihari-haberimize-erisim-engeli-1722339>

³⁸ <https://www.birgun.net/haber/eksi-sozluk-e-kirgiz-gazeteci-engeli-288993>

³⁹ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/murat-agirel-ve-batuhan-colakin-hesaplari-supheli-bir-sekilde-ele-gecirildi-1722793>

⁴⁰ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/murat-agirel-ve-batuhan-colakin-hesaplari-supheli-bir-sekilde-ele-gecirildi-1722793>

⁴¹ <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/yenicag-yazarlarina-e-operasyon-269224h.htm>

⁴² <https://www.evrensel.net/haber/398118/gazeteci-mesale-tolunun-yargilandi-gi-dava-ertelendi>

⁴³ <https://www.evrensel.net/haber/398113/7-yildir-devam-eden-kck-basin-davasindan-yine-karar-cikmedi>

2 Haziran'a erteledi. Sanık avukatları ise, kayıp telefonlarda polislerce yapılan sert müdahale görüntüleri bulunduğunu savundu.⁴⁴

26 Şubat 2020

- İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesi, *Twitter* paylaşımlarıyla “Cumhurbaşkanı'na hakaret” suçlamasıyla yargılanan gazeteci Faruk Arhan'a bir yıl iki ay 17 gün hapis cezasına karar vererek, hükmün açıklanmasını geriye bıraktı. Arhan'ın avukatı Bülent Aşa, müvekkilinin ifadelerinin “sert eleştiri” mahiyetinde olduğunu belirterek bunun ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini bildirdi.⁴⁵ Arhan, yerel mahkemede beraat etmiş iken istinafta kendisine ceza verildiğini dile getirdi.⁴⁶

- İstanbul Anadolu 16. Asliye Ceza Mahkemesi, “17 yaşındaki çocuğun cinsel istismara uğradığı haberini” yaparak, “soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği” suçlamasıyla *Oda TV* Sorumlu Haber Müdürü Barış Terkoğlu'na 6.080 lira para cezası verdi. Elazığ 1. Sulh Ceza Hakimliği tarafından erişim engeli getirilen haberde, 17 yaşındaki F.Y.'nin Alperen Ocakları eski başkanı ve birçok ocak üyesi hakkında şikayette bulunduğu ve ifadesindeki darp, tehdit, gasp ve zorla alıkoyma iddiaları yer alıyordu.⁴⁷

27 Şubat 2020

- İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın müşteki olduğu *BirGün* çalışanlarıyla ilgili davada, “*Ekşi Sözlük*'teki Berat Albayrak-Özge Ulusoy başlığı kaldırıldı” haberiyle ilgili Anayasa Mahkemesi'nin basın ve ifade özgürlüğü yönündeki kararını istemeye karar verdi. Mahkeme, AYM'nin anayasaya aykırı bulduğu İstanbul 8. Sulh Ceza Hakimliği'nden *BirGün*'ün haberine getirdiği erişim engeli kararıyla ilgili dosyayı da talep etmeye karar verdi.⁴⁸ *BirGün* imtiyaz sahibi İbrahim Aydın, sorumlu yazı işleri müdürü Uğur Koç ve *birgun.net* sorumlu müdürü Mustafa Kömüş'ün yargılandığı dava 7 Mayıs'a ertelendi.⁴⁹

- İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesi'nde, “örgüt üyeliği” suçlamasıyla yargılanan *ETHA* editörü Semiha Şahin ve muhabiri Pınar Gayıp ile dört kişinin davası 14 Mayıs'a ertelendi.⁵⁰

- İstanbul Bakırköy Adliyesi 6. İş Mahkemesi, sendikalı oldukları gerekçesiyle *Hürriyet*'in işine son verdiği 45 gazeteciden 23'ünün işe iade davası, “delillerin toplanması”, “tanıklara tebligat çıkarılması” gerekçesiyle 17 Nisan'a ertelendi. TGS adına avukat Beste Dönmez Gedek, TGS'nin yetki başvurusu yapmasına ramak kala işten çıkarma yapıldığını belirterek, “Bu gazeteciler yerine 100 kişi işe alınmıştır. Bu istihdam kağıt üzerinde gerçekleşmiştir, ancak bu kişileri gören olmamıştır” dedi. Demirören Şirketler Grubu'nun avukatı Mehmet Ali Emre ise işten çıkarmaların sendikal sebeplerle olmadığını ve kararın Eylül ayındaki yönetim kurulunda karar alındığı savundu.⁵¹

- Konya 8. Ağır Ceza Mahkemesi, Danimarka vatandaşı gazeteci Sultan Çoban'ı, *Facebook* paylaşımları gerekçesiyle “terör örgütü propagandası” suçlamasıyla bir yıl üç ay hapse mahkum etti. Mahkeme, hükmün açıklanmasını erteledi. Çoban ise, “Danimarka'da büyüdüm, Danimarka medyası için çalışıyorum. Türkiye'de terörle ilişkilendirilen birçok konu orada ifade özgürlüğü kapsamında görülür. Yaptığım işler tarafsızlığımın kanıtıdır” dedi. Avukat Veysel Ok da, AYM kararlarına atıf yaparak, mahkeme kararı olmaksızın sosyal medya paylaşımlarında kimlik tespiti yapılamayacağını dile getirdi.⁵²

28 Şubat 2020

- İstanbul 22. Ağır Ceza Mahkemesi, yönetmen Veysi Altay hakkında *Özgür Gündem* ile dayanışma amaçlı Nöbetçi Genel Yayın Yönetmenliği kampanyasına katıldığı için “terör örgütü propagandası” suçlamasıyla bir yıl üç ay hapis cezası vererek hükmün açıklanmasını erteledi. Mahkeme, Altay hakkında “örgütlerin bildiri veya açıklamalarını basmak ve yayınlamak” suçlamasıyla hükmettiği 10 aylık cezayı ise 6.000 lira adli para cezasına çevirdi. Avukat Özcan Kılıç'ın, “Aynı iddialardan 11 kişi hakkında kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildi. İki davada da beraat kararı verildi. Veysi Altay savcılıkta ve mahkemede haberlere karışmadığını ifade etmişti. Sadece

⁴⁴ <https://www.evrensel.net/haber/398114/gazetecilerin-emniyetteki-telefonlari-kayip>

⁴⁵ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteci-faruk-arhana-beraat-et-tigi-dosyadan-hapis-cezasi/>

⁴⁶ <https://twitter.com/FarukArhan/status/1232598753166680064>

⁴⁷ <https://www.medyaradar.com/gazeteci-baris-terkoglu-na-para-cezasi-haberi-2022138>

⁴⁸ <https://www.birgun.net/haber/birgun-calisanlarina-acilan-berat-albayrak-davasi-ertelendi-289724>

⁴⁹ <https://dokuz8haber.net/medya/basinozgurlugu/birgun-ve-etha-davalarinda-erteleme-karari/>

⁵⁰ <https://dokuz8haber.net/medya/basinozgurlugu/birgun-ve-etha-davalarinda-erteleme-karari/>

⁵¹ <https://www.evrensel.net/haber/398204/sendikalastiklari-icin-hurriyeten-cikarilan-gazetecilerin-davasi-goruldu>

⁵² <http://bianet.org/bianet/ ifade-ozgurlugu/220643-gazeteci-sultan-coban-in-facebook-paylasimina-1-yil-3-ay-hapis-cezasi>

bir prosedür gereği ismi gazete künyesinde yer aldı. Altay'ın sorumlu tutulması mümkün değil” savunma görüşü kabul edilmedi.⁵³

29 Şubat 2020

- Suriye-İdlib’de şehit olan Uzman Onbaşı Emre Baysal’ın İstanbul Pendik’teki cenaze törenine “Cumhurbaşkanlığı Programı” olduğu gerekçesiyle basın kartı olmayan gazeteciler alınmadı. ANKA muhabirine de törene katılma izni verilmediği öğrenildi.⁵⁴

- *Yakın Doğu Haber* sitesi genel yayın yönetmeni Alptekin Dursunoğlu, Edirne’de gözaltına alındı.⁵⁵ Dursunoğlu, *Twitter*’da “Şu an gözaltına alınıyorum” mesajıyla bunu duyurdu.⁵⁶

İfade ve Basın özgürlüğüne Müdahale

4 Şubat 2020

- Şarkıcı Atilla Taş, 8 Şubat 2019’da Kocaeli Kandıra Cezaevi’nden denetimli serbestlik uygulamasıyla tahliye edildikten sonra hakkındaki yurt dışına çıkış yasağının sürmesine *Twitter* aracılığıyla tepki göstererek, “Katil, hırsız, azmettirici ya da mafyatik olsaydım yurtdışına çıkabilirdim. Ama en kötüsü muhalifim! Hadi itiraf edin! Ya da hadi beni dava edin de halka bunu ispat edeyim!” dedi.⁵⁷ Taş, “FETÖ’nün medya yapılanması” davasında *Meydan*’da “Fuat Avni” isimli sosyal medya paylaşımlarını haberleştirdiği ve örgüte yardımcı olduğu gerekçeleriyle yargılanmıştı. Taş, üç kez aynı dosya kapsamında tutuklanmıştı.⁵⁸

6 Şubat 2020

- Eski savaş pilotu Bahadır Altan, İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı’nda 5 Şubat’taki kazayla ilgili *CNN Türk* yayınında “Ülke freni patlamış kamyon gibi. Çığ düşen insanları kurtarmaya gidenler yaşamını yitiriyor. Proje üstüne proje üretme yerine biraz akliselim olmak gerekiyor” sözleri üzerine yayından alındı.⁵⁹ Altan, kazaya ilişkin yaptığı açıklamalar sonrası 7 Şubat 2020’de “haklı sebeple fesih” gerekçesiyle işten çıkarıldığını da ve konuyu yargıya taşıyacağını söyledi.⁶⁰ Altan, “Freni patlamış kamyon düzeni suçluyu buldu! Pegasus iş akdimi fesh etti. Hakkı gizlemeye gücünüz yetmez. Ne vız gelir tehditleriniz ne işten atmalarınız bizi susturamaz. Bu ülkeyi uçurumunuza teslim etmeyeceğiz” dedi.⁶¹

- Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim üyesi Dr. Bülent Yücel’in, “Barış için Akademisyenler” bildirisini imzacısı olduğu için KHK ile Anadolu Üniversitesi’nden ihraç edilen Yrd. Doç. Dr. Meral Gürbüz’ü “Anayasa Hukuku” dersine konuk alması üzerine ders ile ilişkisi kesildi. Söz konusu dersi 12 yıldır vermekte olan Yücel, yaşanan durumu öğrencilerine attığı mesajda, “Dönem başı itibarıyla Dekan vekili hocamız Prof. Dr. Hüseyin Özcan hocamızla birlikte yürüteceğimiz kararlaştırılan Anayasa Hukuku dersine ilişkin son dakika bir gelişme yaşanmış bulunmaktadır. Anayasa Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı görevimin sona ermesi üzerine, yeni yapılan ders planlamasıyla bana herhangi bir biçimde haber verilmeden ve düşüncem alınmadan ders ile ilişkiğim kesilmiştir” şeklinde duyurdu. Olayın ardından Yücel’i ziyaret etmek isteyen Gürbüz ise kampüsten güvenlik görevlileri tarafından çıkarıldığını açıkladı.⁶² Bu arada öğrenciler, *Twitter*’dan “hukuk fakültesinde hukuksuzluk” etiketi altında verilen kararı eleştirdi.⁶³

- İstanbul Anadolu 33. Asliye Ceza Mahkemesi, 20 Temmuz 2017’de İstanbul Kadıköy’de yapılan “Suruç Anması” nedeniyle “suçu ve suçluyu övmek” suçlamasıyla yargılanan yazar Temel Demirel’in davasını evrak eksikliği sebebiyle 5 Mayıs’a erteledi.⁶⁴

- Ankara 11. Asliye Ceza Mahkemesi’nde, ODTÜ’nün 2018 yılındaki mezuniyet töreninde açılan “Tayyipeler Alemi” pankartından dolayı dört öğrenci ve bir kırtasiyecinin hakkındaki dava, 1 Haziran’a ertelendi. Mahkeme, 2006 yılında Musa Kart ve ile “Tayyipeler Alemi” karikatürünün 24

⁵³ <https://www.mlsaturkey.com/tr/yonetmen-veysi-altaya-propagandadan-1-yil-3-ay-hapis-cezasi/>

⁵⁴ <https://www.gercekgundem.com/guncel/161385/gazeteciler-erdogan-geliyor-diye-sehit-cenazesine-alinmadi>

⁵⁵ <https://t24.com.tr/haber/gazeteci-alptekin-dursunoglu-gozaltina-alindi,863949>

⁵⁶ https://twitter.com/Alptekin_D/status/1233820526084337664

⁵⁷ <https://twitter.com/AtillaTasNet/status/1224719737701183488>

⁵⁸ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1495549/aymden-atilla-tas-karari.html>

⁵⁹ <https://odatv.com/elestirmeye-baslayinca-cnn-turkten-sansuru-yedi-06022005.html>

⁶⁰ <https://t24.com.tr/haber/pegasus-cnn-turk-e-kazayi-yorumlayan-eski-savas-pilotunu-isten-cikardi,859804>

⁶¹ <https://twitter.com/BahadrAltan1/status/1225751794732720128>

⁶² <https://sendika63.org/2020/02/dr-bulent-yucel-ankara-universitesindeki-gorevinden-alindi-yuceli-ziyarete-giden-baris-akademisyeni-yrd-doc-dr-meral-gurbuzu-guvenlik-okuldan-cikardi-576384/>

⁶³ <https://www.evrensel.net/haber/396791/dr-bulent-yucel-ankara-universitesi-hukuk-fakultesindeki-gorevinden-alindi>

⁶⁴ <https://www.gazetepatika11.com/yazar-temel-demirelin-yargilandi-gava-ertelendi-54136.html>

Şubat 2005 tarihinde yayımlandığı Penguen dergisinin imtiyaz sahibi Erdil Yaşaroğlu ve Yazı İşleri Müdürü Fatih Solmaz aleyhine o dönemki Başbakan Erdoğan'ın açtığı tazminat davasında Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin ret kararı verdiği dosyasının istenmesine karar verdi.⁶⁵

- İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki Gezi Davası'na ilişkin Cumhuriyet savcılığı mü-talaasında, tutuklu Osman Kavala ile tutuksuz Yiğit Aksakoğlu ve Mücella Yapıcı hakkında ağır-laştırılmış müebbet hapis cezaları istendi. Mütalaada, Çiğdem Mater Utku, Ali Hakan Altınay, Mine Özerden, Şerafettin Can Atalay, Tayfun Kahraman, Yiğit Ali Ekmekçi'nin, "diğer sanıklara suçun işlenmesinden önce veya suçun işlenmesi sırasında yardımda bulunarak müsned suçların icrasını kolaylaştırdıklarını" bu nedenle haklarında "Cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ni ortadan kaldırmaya veya görevlerini yapmasını kısmen veya tamamen engelle-meye teşebbüs" suçlamasıyla 15 yıldan 20 yıla kadar hapisle cezalandırılmaları istendi. Ayşe Pınar Alabora, Can Dünder, Gökçe Yılmaz, Handan Meltem Arıkan, Hanzade Hikmet Germiyanoglu, Mehmet Ali Alabora ve İnanç Ekmekçi'nin hakkında ise yakalama kararı uyarınca dava dosyasının ayrılması talep edildi.⁶⁶

8 Şubat 2020

- İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin (İBB) ulaşım ücretlerine yüzde 35 zam kararını Şişli Mecidiyeköy'de protesto etmek isteyen gençlere müdahale eden polis 10 kişiyi gözaltına aldı. Pro-testoda, "AKP'nin Aymazlığının Faturasını Halka Kesme İBB" yazılı pankart açılması üzerine po-lis ekiplerince gençlere sert müdahalede bulunulduğu bildirildi. 10 genç çıkarıldıkları mahkemede adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.⁶⁷

- İzmir 7. Asliye Ceza Mahkemesi, İzmir'de ise 15 Aralık 2019'da "Las Tesis" dansı eyle-mine kaldıkları için o gün gözaltına alındıktan sonra serbest bırakılmış 24 kadın hakkında "Kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşleri düzenleme ve yönetme" suçlamasıyla dava açılmasını kabul etti. İddianamede, "Las Tesis" performansındaki "tecavüzcü sensin, öldüren sensin, polisler, ha-kimler, devlet ve başkan, yaşasın kadın dayanışması 'gelsin baba, gelsin koca, gelsin devlet gelsin cop inadına isyan inadına özgürlük' kadınlara değil katillere barikat" sloganı suç unsuru olarak gösterildi.⁶⁸

- Kredi ve Yurtlar Kurumu'nun (KYK), "Las Tesis" eylemine katıldıkları için Ankara Üni-versitesi Cebeci Kampüsü'ndeki Siyasal Bilgiler Fakültesi'ndeki öğrencileri yurttan attığı ve burs-larını kestiği bildirildi. Üniversiteli Kadın Kolektifi, "Yoksullaşmanın üniversiteli kadınlar açısın-dan yakıcı bir noktaya geldiği dönemde erkek devlet, yaşamlarını savunan kadınları zaten az mik-tarda verdiği bursları keserek, yurttan atarak daha da yoksullaşmaya itmektedir. Mülkiye'nin 160 yıllık geleneği öğrencileri polisle, soruşturmalarda korkutup pasifize etmeye çalışmak değil, aksine korkusuzca ses çıkarmak, gerçekleri savunabilmektir. Bizlere öğretilen, yaşatacağımız eleştire üni-versite ve aydın üniversiteli bilinci budur. Tüm kadınları Mülkiyeli Kadınlarla dayanışmaya çağı-rıyoruz, Las Tesis'e ceza kesilemez" açıklaması yaptı.⁶⁹

11 Şubat 2020

- İsviçre'de yaşayan Türk vatandaşı Ayten Sarıkaya Kesler'in İstanbul Havalimanı'nda *Fa-cebook* paylaşımında "örgüt propagandası yapmak" ve "Cumhurbaşkanı'na hakaret" suçlamala-rıyla hakkında yakalama kararı bulunduğu için tutuklanması tartışma yarattı. Kesler'in havalima-nında gözaltına alındıktan sonra Bakırköy Adliyesi'nde nöbetçi mahkemece tutuklanması kanser hastası olduğu gerekçesiyle tepkiye yol açtı. Kesler'in avukatı Gülizar Tuncer, "Kanser hastalığı metastaz yapmış durumda. İstanbul'dan aktarmalı uçakla Erzincan'a gidecekti. Ağır hasta olduğu raporlarla görülüyor olmasına rağmen hakkında tutuklama kararı verildi. Adliye'de düşünüp bayıldı ve yerde yatarken sorgu tutanağı imzalatılmaya çalışıldı. Tedavisi yurtdışında sürüyor kaçacak bir yeri yok. Biz şu an hastanedeyiz" açıklaması yaptı.⁷⁰

12 Şubat 2020

- İstanbul Büyükçekmece 14. Asliye Ceza Mahkemesi, *Twitter*'dan yaptığı paylaşımlarla "Cumhurbaşkanı'na hakaret" ettiği suçlamasıyla yargılanan sanatçı Ferhat Tunç'un davasını

⁶⁵ <https://halktv.com.tr/gundem/odtulu-ogrencilerin-tayyipler-alemi-davasi-1-hazirana-ertelendi-418559h>

⁶⁶ <https://odatv.com/gezi-davasinda-muebbet-hapis-talebi-06022021.html>

⁶⁷ <https://gazetekarınca.com/2020/02/istanbulda-ulasim-zammi-protestosu-10-genc-gozaltina-alindi/>

⁶⁸ <https://sendika63.org/2020/02/iktidarin-las-tesis-korkusu-ankarada-universitelilerin-bursu-kesildi-izmirde-kadınlara-dava-acildi-576592/>

⁶⁹ <https://www.pirha.net/las-tesis-eylemine-katilan-ogrencilerin-bursu-kesildi-204239.html/08/02/2020/>

⁷⁰ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1720199/kanser-hastasi-ayten-sarikaya-kesler-cumhurbaskanina-hakaret-iddiasıyla.html>

Almanya'nın henüz şahıstan savunma alınmasıyla ilgili talebe yanıt vermemesi nedeniyle 15 Eylül'e erteledi.⁷¹

17 Şubat 2020

- Grup Gündoğarken'in "Nereden Nereye" isimli şarkısı *YouTube*'da *Netd* kanalı tarafından yayınlanmadı. Gündoğarken'in kurucusu Burhan Şeşen, karara tepki göstererek, "Şarkıda ülkenin nereden nereye geldiğini anlatıyoruz. İnsanı gülümseten bir klip olmasına çabaladık. Kutuplaşmadan hepimiz daraldık. Klipte Necmettin Erbakan, Tansu Çiller gibi isimler var. Eğlenceli bir klip oldu. Hakaret yok, iktidarla ilgili hiçbir görsel yok. Tamamen 80'li yıllardan bu yana geldiği durumu gösterdik. İnsanların kaybettikleri değerlere yer verdik. Zaten bizde öyle sert söylemler yok. Anlatmak istediğimizi dolaylı anlatmak istiyoruz. En çok üzüldüğüm hikaye kendi kendine sansür uygulamak. 'Ya bir şey derlerse' diye düşünüyorlar. O zaman nasıl üretim yapılacak? Bu bize yapılıyorsa, alternatif, muhalif bir şey yapmak isteyenler sesini nasıl duyuracaklar?" dedi. Netd Sosyal Medya ve Dijital Pazarlama Direktörü Yıldız Ertan ise, "Klipte birçok bilinen kişi ve olayın video, fotoğraf görüntüleri ve hatta sesi yer almaktadır. Bu görüntüler için hak sahibi kurumlardan ve kişilerden bu klipte yer almak konusunda muvafakatnamelerinin alınması gerekmektedir. Aksi durumda yayıncı olarak bizim için de hukuki sorumluluk doğmaktadır. Bu eser için bu muvafakatnameler eserin sahibi şirket tarafından şirketimize iletilmemiştir" açıklaması yaptı.⁷²

- Ankara 13. Ağır Ceza Mahkemesi, Türkiye'de Almanya Büyükelçiliği gibi bazı Avrupa ülkeleri büyükelçilikleri için hukuki danışmanlık hizmeti verdiği için casusluk iddiasıyla 17 Eylül 2019'da tutuklanarak Ankara Sincan Cezaevi'ne konan avukat Yılmaz S. hakkındaki iddianameyi savcılığa iade etti.⁷³ "Türk vatandaşlarına ait kişisel verileri hukuka aykırı şekilde ele geçirmek, soruşturmanın gizliliğini ihlal etmek ve açıklanması yasaklanan gizli bilgileri casusluk maksadıyla temin etmek" suçlamalarıyla açılan davada, avukat Yılmaz S.'nin 17 Eylül'de gözaltına alındığı sırada çantasında üç dosya ve bunlarda farklı evraklar bulunduğu, aralarında HDP eski milletvekili Leyla Birlik'in de yer aldığı beş kişi hakkında Almanya'nın Ankara Büyükelçiliği'ne hitaben yazılmış raporlar olduğu ileri sürüldü. Yılmaz S.'nin ofisinde yapılan aramalarda, hukuki olarak avukatlık hizmetini sunduğu söylediği Avrupa ülkeleri büyükelçilikleri için hazırlanmış iki bin 329 dosya tespit edildiği bilgisine yer verildi. Almanya Dışişleri Bakanlığı, avukat Yılmaz S.'in tutukluluk halinin kaldırılmasını talep ettiklerini ve el konulan dosyaların iade edilmesi için çabaların devam ettiğini bildirdi.⁷⁴

18 Şubat 2020

- İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi, Gezi Davası'nda Osman Kavala, Mücella Yapıcı, Can Atalay, Tayfun Kahraman, Ali Hakan Altınay, Yiğit Aksakoğlu, Yiğit Ali Ekmekçi, Çiğdem Mater Utku ve Mine Özerden'in "mahkumiyete yeter derecede hukuka uygun somut ve kesin delil bulunmadığı" gerekçesiyle beraatlarına ve 840 gündür tutuklu Kavala'nın tahliyesine karar verdi. Mahkeme, yurt dışındaki sanıklar Can Dünder, Mehmet Ali Alabora, Ayşe Pınar Alabora, Gökçe Tüylüoğlu, Handan Meltem Arıkan, Hanzade Hikmet Germiyanoglu ve İnanç Ekmekçi'nin dosyalarını ayırdı.⁷⁵ İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı ise, bu beraat kararına karşı istinafa gidileceğini ve Kavala'nın ise başka bir soruşturma kapsamında gözaltına alınacağını duyurdu. Savcılık açıklamasında, "Yargılama sonunda tahliyesine karar verilen sanık Mehmet Osman Kavala hakkında 15 Temmuz darbe girişimine ilişkin Başsavcılığımızca yürütülen bir başka soruşturma kapsamında TCK'nın 309. maddesi uyarınca 'Anayasal Düzeni Bozmaya Teşebbüs' suçundan ayrıca gözaltı kararı verilmiştir" denildi. Ardından cezaevinde gözaltına alınmış olan Kavala, nöbetçi sulh ceza hakimliği kararıyla tutuklandı.⁷⁶

19 Şubat 2020

- İstanbul 35. Ağır Ceza Mahkemesi, Uluslararası Af Örgütü (UAÖ) Onursal Başkanı Taner Kılıç, eski direktör İdil Eser, Nejat Taştan, İlknur Üstün, Veli Acu, Günel Kurşun, Özlem Dalkıran, Ali Gharavi, Nalan Erkem, Muhammed Şeyhmus Özbekli ve Almanya vatandaşı Peter Steudtner'in davasını 3 Nisan'a erteledi. İnsan hakları savunucuları, "silahlı terör örgütüne üye olmak" ve

⁷¹ <https://www.mlsaturkey.com/tr/ferhat-tunc-hakkinda-cikarilan-yakalama-karari-devam-ediyor/>

⁷² <https://www.sozcu.com.tr/hayatim/kultur-sanat-haberleri/gundogarkenin-nereden-nereye-sarkisina-sansur/>

⁷³ <https://www.dw.com/tr/casuslukla-su%C3%A7lan%C3%A7lan-avukat-hakk%C4%B1ndaki-iddianame-kabul-edilmedi/a-52410012>

⁷⁴ <https://www.dw.com/tr/casuslukla-su%C3%A7lan%C3%A7lan-avukat%C4%B1n-davas%C4%B1-erkene-%C3%A7ekildi/a-52498978>

⁷⁵ <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/gezi-parki-davasinda-karar-cikmasi-bekleniyor-5631608/>

⁷⁶ <https://www.amerikaninsesi.com/a/osman-kavala-tutuklandi/5295580.html>

“silahlı terör örgütüne üye olmamakla birlikte bilerek ve isteyerek yardım etmek” suçlamalarıyla yargılanıyor. *ByLock* kullanmadığını belirten Kılıç ise, “Mahkeme birkaç saat daha çalışıp karar vermeyi tercih edebilirdi ama öyle yapmadı. Savunmaları bir sonraki celsede tamamlayıp sonrasında karar üzerime duruşmayı erteledi” dedi. Kılıç hali hazırda İzmir’de FETÖ soruşturması nedeniyle tutukluken diğer hak savunucuları 5 Temmuz 2017’de İstanbul Büyükkada’da bir otelde “dijital güvenlik” toplantısı sırasında gözaltına alınmışlardı.⁷⁷

• Hakimler ve Savcılar Kurulu (HSK) Birinci Dairesi, Gezi davasında beraat kararı veren İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı Galip Mehmet Perk, üye hakimler Ahmet Tarık Çiftçioğlu ve Talip Ergen hakkında soruşturma açtı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, bugün karara ilişkin “Tıpkı askeri darbeler, muhtıralar, terör örgütlerinin saldırıları, FETÖ’nün 17-25 Aralık ve 15 Temmuz darbe girişimleri gibi devleti, milleti hedef alan alçak bir saldırı. Her kim Gezi olaylarını masum bir çevre hareketi olarak tanımlıyorsa ya gafildir ya da taammüden bu ülkenin ve milletin düşmanıdır. Hukukun her kararına elbette saygımız vardır ama bizim ve milletimizin gözünde Gezi’nin ve bu kalkışmanın önünde yer alanların hükmü asla değişmeyecektir” dedi. Adalet Bakanlığı Bakan Yardımcısı’nın bulunduğu HSK Birinci Dairesi de, Erdoğan’ın karara sert tepkisi ardından olağanüstü toplanarak karar aldı. CHP Grup Başkanvekili Engin Altay ise, “Cumhurbaşkanı mısın, Anayasa Mahkemesi Başkanı mısın, Yargıtay Başkanı mısın? Bu kabul edilemez. Cumhurbaşkanı’nın Osman Kavala ile arasında bir husumet mi var onu da bilemiyorum. Bırakın, mahkeme kararını versin. Türkiye’de artık sabah monarşi öğleden sonra jüristokrasi... Olmayan tek şey demokrasi” tepkisini gösterdi.⁷⁸

20 Şubat 2020

• İzmir 2. Asliye Ceza Mahkemesi’nde, Birleşik Haziran Hareketi öncülüğünde, KESK, Eğitim Sen ve STK’lerin desteğiyle 13 Şubat 2015’te İzmir’de yapılan laik ve bilimsel eğitim eylemi nedeniyle 81 kişiye beşer ay hapis cezası verildi. Avukat Semih Taşcan, “Henüz karar gerekçesi açıklanmadı. Mahkeme tarafından AYM’nin tanıdığı ifade özgürlüğünü kullanma hakkına saldırıda bulunulduğunu düşünüyoruz” dedi.⁷⁹

• Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, RTÜK’e gönderdiği yazıyla Cumhurbaşkanı ve AKP Genel Başkanı Erdoğan’ın talimatıyla eski Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ hakkında yapılan suç duyurusu üzerine açılan soruşturma sebebiyle soruşturmanın konusuna ilişkin televizyon programlarının kayıtlarını istedi.⁸⁰

21 Şubat 2020

• İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencisi Hakan Taşdemir’in intihar etmesini anımsatarak ekonomik gelişmeleri protesto eden Gençlik Örgütleri’ne polis müdahale etti. Gençlik Örgütleri, “Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz pankartını açarak “Direne, direne kazanacağız”, “Bu bir intihar değil, cinayet”, Bu daha başlangıç mücadeleye devam” sloganları attı. Göstericilerden yedi kişiyi gözaltına alındı.⁸¹

26 Şubat 2020

• Ankara 36. Asliye Ceza Mahkemesi, “Cumhurbaşkanı’na hakaret” suçlamasıyla yargılanan eski Almanya Yeşiller Partisi Milletvekili Memet Kılıç’ın davasını 18 Mayıs’a erteledi. Mahkeme, Kılıç hakkındaki yakalama kararını ise kaldırmadı.⁸²

• İstanbul Avcılar Kaymakamlığı, Barış Manço Kültür Merkezi’nde yapılacak “Sanata Özgürlük” konserini⁸³ “Grup Yorum’la dayanışma amacı taşıyor” gerekçesiyle yasakladı. Konseri, Türkiye Yazarlar Sendikası, Sanatçılar Girişimi, PEN Türkiye ve Sanat Meclisi, Grup Yorum üyeleri Helin Bölek ve İbrahim Gökçek’in durumuna dikkat çekmek amacıyla planlamıştı.⁸⁴

28 Şubat 2020

• “Grup Yorum üyeleri ve Tutsaklar İçin Dayanışma Platformu”na düzenlenen İstanbul’da Kadıköy Süreyya Operası önünde ölüm orucundaki eylemde, tutuklu Grup Yorum üyeleri Helin

⁷⁷ <https://www.mlsaturkey.com/tr/karar-cikmasi-beklenen-buyukada-davasi-3-nisana-ertelendi/>

⁷⁸ <https://www.amerikaninsesi.com/a/gezi-de-beraat-karari-veren-mahkeme-heyetine-sorusturma-5295065.html>

⁷⁹ <https://www.birgun.net/haber/laik-ve-bilimsel-egitim-boykotuna-hapis-cezasi-288771>

⁸⁰ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/rtuke-basbug-yazisi-1721996>

⁸¹ <http://www.cumhuriyet.com.tr/video/intiharlarin-onlenmesini-isteyen-genclere-sert-mudahale-1722463>

⁸² <https://www.mlsaturkey.com/tr/eski-alman-vekil-memet-kilic-in-yakalama-karari-kaldirilmadi/>

⁸³ <https://www.evrensel.net/haber/398164/avcilar-kaymakamligi-sanata-ozgurluk-konserini-yasakladi>

⁸⁴ <https://gazetekarınca.com/2020/02/grup-yorum-icin-yapilacak-konsere-dayanisma-amaci-tasiyor-gerekcesiyle-yasak/>

Bölek'in annesi Aygül Bilgi ile İbrahim Gökçek'in babası Ahmet Gökçek'in de bulunduğu 10 kişi gözaltına alındı.⁸⁵

- Suriye'nin İdlib bölgesinde Şam rejiminin düzenlediğini açıklanan hava saldırısında TSK mensubu 33 asker şehit olduktan sonra *Twitter* başta olmak üzere sosyal medya platformlarına saatlerce erişim sıkıntısı yaşandı. *NetBlocks.org*'un verilerine göre; 23.30 itibarıyla Türkiye'de *Twitter*, *Facebook* ve *Instagram*'a erişim engellenirken, *YouTube* ve *WhatsApp*'da da erişim kesintiye uğradı. Türk Telekom'un sosyal medya platformlarına erişimi 27 Şubat saat 23.00 itibarıyla kısıtladığı, diğer büyük operatörler Vodafone ve Turkcell'in de yaklaşık 00.20'de aynı işlemi yaptığı bildirildi.⁸⁶ *Google*'da son 24 saatte en çok aranan kelimelerden biri "VPN" oldu. Bunun yanı sıra "Son dakika" ifadesiyle en sık aranan sözcükler arasında sırasıyla *FOX*, *Sözcü*, *BBC*, *TRT Haber*, *A Haber Canlı*, *Halk TV*, *Haber 7*, *Oda TV*, *Mynet Haber* ve *Ekşi Sözlük* yer alıyor. En çok arananlar listesinde yer alan ifadelerden biri de "Bayrak" sözcüğü oldu.⁸⁷

İfade ve Basın Özgürlüğüne Yönelik Yurtiçi ve Yurtdışından Gelen Tepki

5 Şubat 2020

- İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Yaman Akdeniz, eski Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Akaydın'ın 19 Mayıs 2013'te yaptığı konuşmada, dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'a "hakaret ettiği" gerekçesiyle aleyhine açılan tazminat davasında AYM'nin hukuka aykırı karar aldığını bildirdi. Akaydın'ın ifade özgürlüğü ihlali yaşamasına rağmen AYM'nin aksine karar aldığını kaydeden Akdeniz, "AYM'nin Akaydın kararı, söz konusu Cumhurbaşkanı Erdoğan olunca, AYM'nin Anayasa'yı, AYM'nin ve AİHM'in siyasetçilerin sert dille eleştirilmesi ile ilgili içtihatlarını nasıl hiçe sayıp, katlettiğini görmek için mutlaka okunmalı" tepkisini gösterdi.⁸⁸ Akaydın, Erdoğan'a yönelik "Biz ipleri Obama'nın elinde Başbakan istemiyoruz, biz işi bitince tuvalete süpürülecek Başbakan da istemiyoruz. Biz Kandil'den, İmralı'dan yönetilen bir vatan da istemiyoruz. Biz aydınlarımıza, komutanlarımıza, gazetecilerimize, Silivri'ye, Hasdal'a, Sincan'a özgürlük istiyoruz"⁸⁹ dediği için ceza aldığı davayı AYM'ye taşımıştı. AYM ise hak ihlali olmadığına hükmetmişti.

6 Şubat 2020

- CHP Genel Başkan Yardımcısı Tuncay Özkan, "*CNN Türk* 31 Mart Yerel Seçimleri'nden bu yana iktidarın reklam ajansı gibi çalışıyor. Kanalın patronundan ve yönetiminden iktidarın saray bataklığından çıkıp özgür tutum takınmalarını ve objektif yayıncılık ilkelerine sarılmalarını talep ediyoruz. CHP'li hiç kimse, *CNN Türk* kanalına çıkmayacak, yayımlarına katılmayacaktır" dedi.⁹⁰ İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Başkanı Ekrem İmamoğlu da, *CNN Türk*'te 12 Şubat'ta Ahmet Hakan ile yapacağı "Tarafsız Bölge" programını parti kararı sonrası iptal etti.⁹¹ *CNN Türk* program sunucusu ve *Hürriyet* Ankara Temsilcisi Hande Fırat ise, "Ambargolar" başlıklı köşe yazısında, "Bazı medya sitelerinde iddia edildiği gibi ambargonun 'Gece Görüşü'ndeki son tartışma' ile ilgisi yok. Hatta Tuncay Özkan moderatörlük yaptığım program ve yönetim biçimimle ilgili takdirlerini ifade etti. Zaman zaman siyasi partiler medya ile karşı karşıya gelir. Siyasi partiler bu sayede kendi tabanlarını konsolide ederler" ifadelerini kullandı.⁹² *Sözcü* yazarı Deniz Zeyrek ise, köşe yazısında, CHP'ye yönelik "Muhالیf medyaya boykot uygulayan AK Parti'den ne farkınız kaldı?, 'Tuzak kuruldu' diyorsunuz ya varsa öyle bir tuzak, biraz geç fark etmediniz mi?, Madem boykot kaçınılmazdı, o şirketler basın emekçilerini tazminatsız kapı önüne koyduğunda, bünyesindeki gazetecileri adeta susturduğunda etseydiniz daha anlamlı olmaz mıydı?, CHP'nin 12 milyondan fazla seçmeni var. Boykot çağrısından sonra *CNN Türk*'ün *Twitter*'daki takipçi sayısı sadece 250 bin azaldı. Başarısız bir boykot olduğu hissi yaşamıyor musunuz?" sorularını yöneltti.⁹³

⁸⁵ <https://ahvalnews.com/tr/grup-yorum/polis-grup-yorum-eylemine-mudahale-etti-gozaltilar-yasandi>

⁸⁶ https://twitter.com/netblocks/status/1233258737189707777?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed%7Ctwterm%5E1233258737189707777&ref_url=https%3A%2F%2Ftr.sputniknews.com%2Fturkiye%2F202002281041502357-netblocks-sosyal-medya-16-saattir-kisitlaniyor%2F

⁸⁷ <https://journos.com.tr/vpn-son-dakika-haber-idlib>

⁸⁸ <https://twitter.com/cyberrights/status/1225090811622236161>

⁸⁹ <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2015/14800>

⁹⁰ <https://t24.com.tr/haber/chp-cnn-turk-u-boykot-kararini-acikladi,859657>

⁹¹ <https://t24.com.tr/haber/ekrem-imamoğlu-cnn-turk-te-katilacagi-programi-iptal-etti,859694>

⁹² <https://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/hande-firat/ambargolar-4144427>

⁹³ <https://www.sozcu.com.tr/2020/yazarlar/deniz-zeyrek/biraz-da-yasatmayi-kutsasak-5615578/>

Habertürk yazarı Fatih Altaylı da, CHP'nin kararıyla ilgili "Gazetecilerin akreditasyona tabii tutulduğu, hoş gitmeyen gazetecilerin uçaklara, toplantılara, kurumlara alınmadığı bir ülkede böyle bir boykotun ne şaşırtıcı bir tarafı var ne de önemli. Hele hele siyasi taraflara eşit muamele etmeyen bir ortamın boykotu son derece normal. Ben siyasi parti olsam böyle boykotlar yapar mıyım? Tam aksine üzerine giderim" görüşünü yazdı.⁹⁴

- Sosyal medya kullanıcıları, Van-Bahçeşarayı'nda 4 Şubat'ta meydana gelen ve 38 kişinin ölmesine neden olan çığ felaketinin haberinin verildiği esnada yayını yarıda keserek Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Kırıkkale mitingini vermeye başlayan *CNN Türk* ve çığ felaketi ile mitingi yarım ekran yaparak birlikte veren *NTV* tepki gösterdi.⁹⁵

7 Şubat 2020

- Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI), Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü (RSF), Avrupa Gazeteciler Federasyonu (EFJ), Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ) ve Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS) temsilcilerinden oluşan bir heyet, BİK'in, *Evrensel* ve *BirGün*'e uyguladığı resmi ilan durdurma cezasını kaldırması için ortak bir çağrı yaptı.⁹⁶ BİK Genel Müdürü Rıdvan Duran ile görüşüldü. Sonrasındaki ortak açıklamada, "Görüşmede *Evrensel* ve *BirGün*'e uygulanan cezaları soran heyete, gazetelerin tiraj, toplu alım ve makalelerde kaynak gösterme gibi teknik düzenlemelerde ihlal olduğu sebebiyle uygulandığı anlatıldı. Genel Müdür Duran, heyete ilan durdurma cezalarının yayın politikaları ve eleştirel tutumlarından kaynaklanmadığını söylerken, gazeteler ilan hakkı için kriterleri karşılayıp, gerekli düzenlemeleri yaptığı takdirde cezaların kaldırılacağını belirtti" denildi. Duran'ın ise uygulanan cezalar için "siyasi kaynaklı değil" açıklaması yaptığı bildirildi.⁹⁷ IPI Türkiye Program Yöneticisi Oliver Money-Kyrle, Duran'ın, "Gazeteler gerekli şartları yerine getirdiğinde cezaların kaldırılacağı garantisini verdiğini" açıkladı. Bu sözün tutulmasını ve en kısa sürede cezaların kaldırılmasını istediklerini vurgulayan Money-Kyrle, resmi ilanların dağıtımında şeffaflık ihtiyacını toplantıda dile getirdiklerini belirterek, "BİK'in geliri yıllık 450 milyon liranın üzerinde. Bu kamu bütçesinin nasıl dağıtıldığını bilmek halkın hakkıdır dedik" diye konuştu.⁹⁸

- CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, CHP'nin 6 Şubat'ta açıkladığı *CNN Türk* boykotu kararıyla ilgili "Bu bizimle ilgili eleştirel haber yapılmasına tahammülsüzlük değil ama *CNN Türk*'ün tarafsız yayın yapıyor muş gibi yaparak *A Haber* tarzı yayın yapmasını kabul etmiyoruz. Niye böyle yayın yapıyorsunuz demiyoruz ama biz çıkmıyoruz. O televizyon kanallarına çıkmamız onlara meşruiyet kazandırır. Biz de böyle bir meşruiyet kazandırma ayağı değiliz. Ayrıca *CNN Türk* kanalının uluslararası bir markası var. O markanın da kendine özgü bir ağırlığı var dünya kamuoyunda, dünya medyasında... O ağırlığını da büyük ölçüde *CNN Türk* kaybetti" dedi.⁹⁹

10 Şubat 2020

- Çağdaş Gazeteciler Derneği, gazeteci Uğur Güç'e 2019'da yaptığı bir haber nedeniyle davaya açılmasına "Dava, hukuku değil 'Sarayı' eksen almıştır!" başlıklı açıklama ile tepki gösterdi. ÇGD'nin açıklamasında, "*Cumhuriyet* köşe yazarı Işıl Özgentürk'ün, iktidar yanlısı basın tarafından hedef gösterilmesinin ardından açılan davada bir buçuk yıl hapis cezasına çarptırılması kararını, *haber.sol.org*'da yayınlayan sorumlu yazı işleri müdürü, aynı zamanda ÇGD İstanbul Temsilci Uğur Güç'e, haberinden kaynaklı açılan 'hakaret' davası, açıkça basın özgürlüğü düşmanlığıdır. Bu özgürlükler arasında basın özgürlüğünün ayrı bir önemde olduğunu hatırlatıp, kısıtlayıcı her türlü uygulamanın karşısında, basın özgürlüğü yolunda yargılanan tüm meslektaşlarımızın yanında olduğumuzu bir kez daha belirtiriz" denildi.¹⁰⁰

11 Şubat 2020

- Tiyatro oyuncusu Levent Üzümcü, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "Yaşayan İnsan Hazine-leri Ödül Töreni"nde CHP'nin tek parti döneminde şairlere zulüm uyguladığına ilişkin konuşmasına "Merhaba, adım Levent Üzümcü, 'Emir büyük yerden?' diyerek İstanbul belediye şeyiniz tarafından haksız, hukuksuz ve sebepsiz yere işimden oldum, başkanı olduğunuz partinin

⁹⁴ <https://www.haberturk.com/yazarlar/fatih-altayli-1001/2577077-bir-hava-trafik-kontrolorunun-anlattiklari>

⁹⁵ <https://www.birgun.net/haber/cig-haberini-kesip-erdogan-in-mitingini-yayinlayan-ntv-ve-cnn-turk-tepki-cekti-286896>

⁹⁶ <https://freeturkeyjournalists.ipi.media/tr/uluslararasi-heyetten-bagimsiz-gazetelere-uygulanan-kamu-ilan-cezalarinin-kaldirilmesi-cagrisi/>

⁹⁷ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/02/07/uluslararasi-basin-kurumlari-bikle-gorustu-cezalar-kaldirin/>

⁹⁸ https://journos.com.tr/bik-resmi-ilan-ipi-tgs-rsf-evrensel-birgun/amp?_twitter_impression=true

⁹⁹ <https://tr.sputniknews.com/turkiye/202002071041349857-kemal-kilicdaroglu-cnn-turk-boykotu-ile-ilgili-konustu/>

¹⁰⁰ <https://www.evrensel.net/haber/397042/gazeteci-ugur-guce-yaptigi-haber-nedeniyle-dava-acildi>

yönetimindeki hiçbir ilde ve sahnede oyun oynayamıyorum” tepkisini gösterdi.¹⁰¹ Erdoğan, “Nazım Hikmet’i hapiste çürütenler, Sabahattin Ali’yi katledenler tek parti döneminin jakobenleridir. Şiiri, müziği yasaklayan bir ülkeden sanatçıları ötekileştirmeyen yepyeni bir Türkiye’ye kavuştuk” demişti.¹⁰²

- *Hürriyet* Ankara Temsilcisi Hande Fırat, “Ambargolar” başlıklı yazısında CHP’nin *CNN Türk*’e uyguladığı boykotu değerlendirerek, AKP’nin uzun süre tüm Doğan Medya Grubu’na uyguladığı ambargoyu 15 Temmuz 2016’daki darbe girişimi gecesi Erdoğan’ın kendisi aracılığıyla canlı yayına bağlanmasıyla son bulduğunu hatırlattı.¹⁰³ Şimdi Demirören Holding bünyesindeki *CNN Türk*’e CHP’nin boykotu içinse Fırat, “Hatalar yok mu? Tabii ki var. Her yerde, her kurumda zaman zaman hata var. Geride kalan yönetimler, yeni yönetimler, yöntem arayışları hem hataları düzeltmek hem de daha iyisini ekrana getirmek içindir. Ambargo kararına sevinç çığlıkları atan bir kesim var. Biz bunu daha önce de yaşamıştık. Ambargo dün de yanlıştı, bugün de yanlış. Dün nasıl düzeldiyse, bugün de düzelir. Bir gün gelir, CHP açısından en kritik yayını *CNN Türk* yaparsa şaşırmanın” ifadelerini kullandı.¹⁰⁴

- Hollanda Bağımsız Sanat Vakfı tarafından 4-17 Nisan’da düzenlenecek olan Çağdaş Türk Sanat Sergisi’ne davet edilen Serkan Bayer’in eserleri vakıf yönetimince müstehcen bulundu ve katılımı iptal edildi. Bayer, “İnsanlık sanat ve sanatçılara yönelik binlerce sansür vakasına tanık oldu. Van Gogh da, Picasso da tattı bu acıyı. Bugünün vakasını da ben yaşadım. Yaklaşık 20 yıldır profesyonel olarak plastik sanat yapıyorum. Hiç böyle sansür edilmemiştim. Hülya Yazıcı başkanlığındaki Bağımsız Sanat Vakfı, ve serginin küratörü Ahmet Özel Hollanda Lahey’de düzenlemek istedikleri ‘Çağdaş Türk Sanat Sergisine’ katılmam için beni de davet etti. Sergi, Lahey’in 173 yaşındaki Pulchri Studio galerisinde 4-17 Nisan tarihleri arasında düzenlenecekti. Bir hafta sonra Özel aradı ve adı bağımsız olan vakfın eserlerimi ‘müstehcen bulunduğunu’ bildirdi. Bizim ‘varoluşun en saf halini gördüğümüz’ yerde Bağımsız Sanat Vakfı yöneticileri vajina görmüştü. Pulchri Studio gibi çağdaş sanatın önemli kurumlarından biri sansüre nasıl bir tepki verir, bilemiyorum” açıklaması yaptı.¹⁰⁵

12 Şubat 2020

- Levent Üzümcü, Gezi davası nedeniyle İngiltere’de yaşayan oyuncu Memet Ali Alabora’nın Nazım Hikmet’in *Memleketimden İnsan Manzaraları* eserini sahneye uyarlayacağı ve büyük bir Avrupa turnesine çıkacağı ile ilgili haberini paylaştı ve “Kiminin dönemediği vatanıdır Gezi” tepkisini gösterdi.¹⁰⁶

- IPI Türkiye Program Direktörü Oliver Money Kyrle, Türkiye’deki basın özgürlüğü ortamlarıyla ilgili “Bu 2016’da başlayan bir bozulma değil. 2011-2012 yıllarında zaten Türkiye, dünyada en fazla gazetecinin hapiste olma unvanını almıştı. 2016’daki darbe girişimi, var olan baskıyı iyice arttıran bir seviye de. Ama dediğim gibi bu 2016’da başlayan bir durum değil. 2011-2012’lere kadar dayandı. Zaten *OdaTV* davaları gibi, Ergenekon davaları gibi davalar vardı. Ve 60-70 civarında gazeteci zaten hapisteydi o sürede. Ama Türkiye’de yapılan gazetecilik herkes için bir teşvik ve örnek oluşmuştur diyebiliriz. Haber yapmak için aldıkları bu riskler bizler için büyük örnek olacak” dedi. Kyrle, Türk Hükümeti’ne de “Gazetecilere karşı açılan davaların yüzde 70’i terör suçlamaları. Davaların hemen hepsinde gazetecilik nedeniyle paylaşılan haberler yer alıyor. Bunun bir an önce durdurulması gerekiyor” çağrısı yaptı.¹⁰⁷

- AİHM’in son yayınladığı istatistiklere göre; 2019 yılında Türkiye’ye karşı 113 karar verildiği, bu kararların 96’sında en az bir hak ihlali bulunduğu belirtildi. AİHM istatistiklerinde, Türkiye’nin 35 davayla en çok ifade özgürlüğü ve 16 davayla kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkını ihlal ettiği açıklandı.¹⁰⁸

13 Şubat 2020

- AYM Başkanı Zühtü Arslan, haber ve yazılarından dolayı gazetecilere ceza verilmesini demokratik toplum düzenine uygun bulmadığını belirterek, “Gördükleri işlev nedeniyle

¹⁰¹ <https://twitter.com/LeventUzumcu/status/1227264010946564096?s=08>

¹⁰² <https://tr.sputniknews.com/turkiye/202002111041377411-erdogandan-iddib-aciklamasi-atacagimiz-adimlari-yarin-aciklayacagim/>

¹⁰³ <https://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/hande-firat/ambargolar-4144427>

¹⁰⁴ https://www.medyatava.com/haber/hurriyet-yazari-hande-firat-chp-acisindan-en-kritik-yayini-cnn-turk-yaparsa-sasirmayin_205563

¹⁰⁵ <https://odatv.com/cagdas-sanata-vajina-sansuru-11022021.html>

¹⁰⁶ <https://twitter.com/LeventUzumcu/status/1227350439785586689?s=20>

¹⁰⁷ <https://www.evrensel.net/haber/397110/ipi-turkiye-direktoru-oliver-money-kyrle-gazetecileri-gozetleyen-bir-mekanizma-var>

¹⁰⁸ https://www.echr.coe.int/Documents/Stats_violation_2019_ENG.pdf

siyasetçiler diğer kişilere göre haklarındaki haber ve eleştirilere daha hoşgörülü olmak durumundadır. Basının bazı haberleri rahatsız edici ve kışkırtıcı olabilir. Demokrasilerde gözetleyici işlevi gören basının, özellikle siyasilere yönelik haber yaparken çok daha geniş bir özgürlük alanına sahip olması gerekir. Basına yönelik hukuki ve cezai yaptırımlara başvurulması, ifade ve basın özgürlüğünü kullananlar üzerinde, ciddi caydırıcı etki yaratır” dedi.¹⁰⁹

14 Şubat 2020

- Almanya Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Rainer Breul, *Die Welt* Türkiye eski muhabiri Deniz Yücel hakkındaki dava ile ilgili olarak “Takibi bırakmayacağız” mesajıyla Türk Hükümeti’nden “hızlı ve hukuk devletine uygun bir yargılama” talep edildiğini bildirdi. Breul, dava için “Yücel’e yöneltilen suçlamaların mahiyeti şüpheli görüldüğünü ve çok uzadı” ifadelerini kullandı.¹¹⁰

- Basın Konseyi, Türkiye Gazeteciler Federasyonu, Gazeteciler Cemiyeti, Türkiye Gazeteciler Sendikası, Çağdaş Gazeteciler Derneği tarafından yapılan ortak açıklamada, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi’nin Çetin Emeç Üst Geçidi’nin adını değiştirmesine, “Basın şehidimizin adının yaşatılması engellenmeye kalkışılmıştır” tepkisi gösterildi. Açıklamada, “Tüm basın şehitlerimize dayatılan bu saygısızlığı şiddetle kınıyoruz. Yanlıştan bir an önce dönülmesini Türk basını ve kamuoyu adına bekliyoruz” denildi.¹¹¹

18 Şubat 2020

- Sağlık Bakanlığı’na bağlı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu tarafından yürütülen “Kocaeli, Antalya, Tekirdağ, Edirne, Kırklareli İllerinde Çevresel Faktörlerin ve Sağlık Üzerine Etkilerinin Değerlendirilmesi Projesi”nin kamuoyuna açıklanmayan verilerini *Bianet* ve *Cumhuriyet* üzerinden duyurduğu için İstanbul 12. Asliye Ceza Mahkemesince hakkında bir yıl üç ay hapis cezası verilen Dr. Bülent Şık için 524 akademisyen, bilim insanı, insan hakları ve çevre adaleti savunucuları tarafından imza kampanyası başlatıldı.¹¹² Kampanya metninde, “Akademisyenler, bilim adamları ve insan hakları ve çevre adaletinin savunucuları olarak Dr. Bülent Şık’a verilen 15 ay hapis cezasını şiddetle kınıyoruz. Şık bir gıda mühendisi olarak, pestisitler, poliamatik hidrokarbonlar ve ağır metaller gibi gıdalardaki toksik kalıntıları ölçme konusunda uzmandır. Şık’ın araştırması, halk sağlığı ve özellikle çocukların sağlığı için ciddi çevresel riskler ortaya koymuştur. Şık’a verilen hapis cezası her an ve önceden haber verilmeden uygulamaya konabileceği için acilen uluslararası desteğe ihtiyaç var. Bizler, halk sağlığını savunan sorumlu bir bilim insanı olarak görev yapan Dr. Şık ile dayanışmamızı ifade ediyoruz” denildi.¹¹³ Uluslararası kamuoyuna ve Yargıtay’a da konuya ilişkin çağrıda bulunuldu.¹¹⁴

19 Şubat 2020

- Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri Dunja Mijatović, 1-5 Temmuz 2019 tarihli Türkiye gezisi sonucunda hazırladığı raporu açıklayarak, Türkiye’de adalet sistemi ve yargı bağımsızlığında süregelen sorunlara dikkat çekti. Türkiye’deki durumun Temmuz 2016 ve Temmuz 2018 tarihleri arasında uygulanan OHAL ile daha da kötüleştiğini belirten Mijatović, Türk yargısı ile Hakimler ve Savcılar Kurulu’nu, yargının kötüye kullanılmasına hukuki onay sağlamamak suretiyle sorumluluklarını yerine getirmeye çağırdı. Komiser hazırladığı raporda, mahkemelerin bağımsızlığı ile hakimlerin teminatının erozyona uğradığını, meslekten çıkarma veya mesleğe alım gibi alanlara doğrudan etki eden müdahaleler tespit ettiklerini, ilaveten AIHM’in son kararlarıyla da iyice ortaya çıkan, yargının siyasi menfaatlere yönelik taraflı tutumuna işaret eden bulgulara rastladıklarını belirtti.¹¹⁵ Mijatović, Gezi Davası’nda beraat etmesine karşın darbe girişimi soruşturması gerekçesiyle Osman Kavala’nın serbest bırakılmaması olayındaki çelişkilere dikkat çekerek, Kavala vakasını, Ahmet Altan, Selahattin Demirtaş ve Taner Kılıç davalarıyla benzer bulduklarını belirterek, Kavala’ya yönelik yeni kararın inandırıcı olmadığını ve sadece yargının kötüye kullanılması şeklinde nitelenebileceğini vurguladı.¹¹⁶ Almanya Dışişleri Bakanlığı da “Türkiye,

¹⁰⁹ <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/bekir-coskun-ifade-ve-basin-ozgurlugunun-simgesi-oldu-5621875/>

¹¹⁰ <https://www.dw.com/tr/deniz-y%C3%BCcel-davas%C4%B1-berlinden-hukuk-devletine-uygun-yarg%C4%B1-lama-talebi/a-52380613>

¹¹¹ <http://www.24saatgazetesi.com/basin-sehidi-cetin-emecin-adi-silinemez/>

¹¹² <http://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/220404-bulent-sik-a-dunyanin-dort-bir-yanindaki-akademisyen-hak-savunuculari-ve-cevrecilerden-destek>

¹¹³ https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSc6dYFX1VL-2N-TyC4R-wthVY5CchYO93TMs10JvIt4otHtYg/viewform?fbclid=IwAR2fPcJirA-LOJnf_b416w_LA3LkRA90BSiJ8ZNCGWdghie5fENJkmFvIjA

¹¹⁴ <http://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/220404-bulent-sik-a-dunyanin-dort-bir-yanindaki-akademisyen-hak-savunuculari-ve-cevrecilerden-destek>

¹¹⁵ <https://www.dw.com/tr/avrupa-konseyinden-t%C3%BCrk-yarg%C4%B1-s%C4%B1-na-dik-durun-%C3%A7a%C4%9Fr%C4%B1s%C4%B1/a-52433246>

¹¹⁶ <https://www.sozcu.com.tr/2020/dunya/avrupa-konseyinden-turk-yargisina-cagri-dik-durun-5635012/>

hukuk devleti standartlarına uymalıdır” tepkisi gösterdi.¹¹⁷ Açıklamada, “Kavala’nın tahliyesinden hemen sonra tekrar tutuklanması nedeniyle şaşkınlık içindeyiz. Türkiye’nin taahhüt ettiği hukuk devleti standartları çerçevesinde duruma hızla açıklık getirilmesini talep ediyoruz” denildi.¹¹⁸ Avrupa Dış İlişkiler Konseyi Yönetim Kurulu Eş Başkanı Carl Bildt de, “Türkiye’deki bu gidişat daha fazla devam edemez” dedi.¹¹⁹ Uluslararası Af Örgütü (UAÖ), “Kavala hakkında verilen art niyetli kararı yalnızca onun için verdiğimiz mücadeleye devam etme kararlılığımızı artıracak. Bu karar acilen bozulmalı ve Kavala serbest bırakılmalıdır” açıklaması yaptı. İnsan Hakları İzleme Örgütü (HRW) Temsilcisi Emma Sinclair-Webb ise, kararı “hukuksuz ve kindar” olarak yorumladı.¹²⁰

20 Şubat 2020

- HRW Direktörü Kenneth Roth, Osman Kavala’nın serbest bırakılmamasıyla ilgili “Bu durum, Türkiye’nin ceza adalet sisteminin gözaltı ve kovuşturmalarda Cumhurbaşkanı tarafından siyasi olarak manipüle edildiğini gösteriyor. Kavala 28 aydır haksız yere hapsedildi. Tutukluluğunu daha da genişletmek, derhal geri döndürülmesi gereken bir hatadır” dedi.¹²¹

- Gazeteciler Cemiyeti Özgürlük için Basın (ÖiB) programı kapsamında yayımlanan Ocak 2020 raporuna göre, ay sonu itibarıyla 52’si hükümlü ve 43’ü tutuklu olmak üzere 95 basın mensubu cezaevinde. Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nazmi Bilgin, rapora ilişkin açıklamasında, “Kimin gazeteci olduğuna unvanı ne olursa olsun bir memurun ve ona bağlı bir komite haline dönüştürülen ve Türk medyasının köklü örgütlerinin hiçbirinin temsil edilmediği bir komisyonun karar veremeyeceği aşikârdır. ÖiB Ocak ayı raporumuzda, *Cumhuriyet* muhabiri Alican Uludağ, gazeteciler Kerim Karakaya ile Fercan Yalınkılıç ve başka pek çok kişi hakkında dava açılması gibi gelişmeler not edilmiştir. Elazığ’da yaşanan deprem nedeniyle yapılan sosyal medya paylaşımları aralarında gazeteciler ve sanatçıların da bulunduğu çok sayıda insan hakkında soruşturma açıldığı da kayda geçmiştir” ifadesine yer verdi.¹²²

21 Şubat 2020

- Anadolu Kültür Derneği’nin kurucusu ve işadamı Osman Kavala, yeniden tutukluğuyla ilgili “Maruz kaldığım bu yeni hukuksuzluğun uzun sürmeyeceğini, yargıya verdiği zararın kalıcı olmayacağını ümit ediyorum” dedi. Kavala, “İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi’nin verdiği beraat kararları olumlu yönde bir adımdır. Ben, Gezi Davası’ndaki temelsiz kurgunun, hukuksuzlukların, tutuklama uygulamasının, yargıdaki sorunların anlaşılmasına katkıda bulunacağını ve böylelikle onarıcı bir etki sağlayacağını ümit ediyordum. Ancak maalesef Cumhurbaşkanı’nın müdahalesi bu imkanı engelledi, bunun arkasından ilkinden çok daha hukuksuz biçimde ve mantıksız bir suçlamayla yeniden tutuklandım. İki buçuk yıl önce bana yöneltilen bu suçlamanın tek dayanağı olan Henri Barkey ile yoğun irtibatım olduğu iddiası Emniyet’ten gelen iletişim kayıtlarıyla uzun zaman önce çürütülmüştü. Benim 15 Temmuz darbe girişiminin planlayıcısı olduğum iddiası, Gezi protestolarını planladığım ve organize ettiğim iddiasından çok daha mantıksızdır ve yoğun bir art niyeti göstermektedir” açıklaması yaptı.¹²³

23 Şubat 2020

- ÇGD’nin 42. yıldönümüne ilişkin “Güne Tanık, Yarına Umut Olmak İçin Çıktığımız Yolda 42 Yaşındayız” açıklamasında, “Meslek ilkelerimiz ile basın özgürlüğüne yönelik her türlü saldırıya karşı emekçi dayanışmamızı yükselterek, evrensel hukuk kurallarını geçerli kılmak için mücadele edeceğiz” denildi.¹²⁴

24 Şubat 2020

- AİHM Yazı İşleri Müdürlüğü’nde daha önce hukukçu olarak görev yapan Ümit Kılınç, AİHM’in Selahattin Demirtaş ve Osman Kavala hakkında verdiği hak ihlali kararlarına

¹¹⁷<https://www.dw.com/tr/kavala-hakk%C4%B1ndaki-g%C3%B6zalt%C4%B1-karar%C4%B1na-avrupal%C4%B1-siyaset%C3%A7ilerden-tepki/a-52428305>

¹¹⁸https://twitter.com/AuswaertigesAmt?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed&ref_url=https%3A%2F%2Fwww.dw.com%2Ftr%2Fkavala-hakk%25C4%25B1ndaki-g%25C3%25B6zalt%25C4%25B1-karar%25C4%25B1na-avrupal%25C4%25B1-siyaset%25C3%25A7ilerden-tepki%2Fa-52428305

¹¹⁹https://twitter.com/carlbildt/status/1229878186328150021?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed&ref_url=https%3A%2F%2Fwww.dw.com%2Ftr%2Fkavala-hakk%25C4%25B1ndaki-g%25C3%25B6zalt%25C4%25B1-karar%25C4%25B1na-avrupal%25C4%25B1-siyaset%25C3%25A7ilerden-tepki%2Fa-52428305

¹²⁰<https://www.dw.com/tr/kavala-hakk%C4%B1ndaki-g%C3%B6zalt%C4%B1-karar%C4%B1na-avrupal%C4%B1-siyaset%C3%A7ilerden-tepki/a-52428305>

¹²¹ <https://www.hrw.org/news/2020/02/20/turkey-prominent-civic-leader-rearrested-after-acquittal>

¹²² <http://www.gazetecilercemiyeti.org.tr/gazeteciler-cemiyeti-ocak-2020-oib-raporu-aciklandi/>

¹²³ <https://www.amerikaninsesi.com/a/kavala-darbe-girisimi-planlayicisi-oldugum-iddiasi-art-niyetli-5298556.html>

¹²⁴ <https://www.gazeteceruzgarli.com/cgd-42-yasinda/>

uyulmamasıyla Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 18'inci maddesinin ihlal edildiğini söyledi.¹²⁵

25 Şubat 2020

- CHP Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, *Yeniçağ* yazarı Murat Ağirel ve Batuhan Çolak'a yönelik yapılan e-operasyona, "AKP kişisel verilerin korunması konusundaki kanunu insanların kişisel verilerini korumak için çıkarmadı mı? Yakında tüm gazetecilere bu açıdan operasyonlar olabilir. Gazeteciler Libya şehitlerinin haberini neden yapmayacak? İnsanlar, evlatlarının nerede, nasıl ve ne şekilde öldüğünü bilmeyecek mi?" tepkisini gösterdi.¹²⁶

- Avrupa Parlamentosu Dışişleri Komitesi, Osman Kavala ve Selahattin Demirtaş'ın serbest bırakılması gerektiğini söyleyerek, Türk Hükümeti'nden "hukukun üstünlüğü ve yargı bağımsızlığı önündeki engelleri" kaldırmasını istedi. Komite Başkanı David McAlister, "Kavala'nın beraatının ardından tutuklanması kabul edilemez. Türk yargısı AİHM kararlarını göz ardı etti. Türkiye'de herhangi bir delil olmadan insanların tutuklandığını görüyoruz. Bu da bize adil yargılamanın olmadığını gösteriyor. Türkiye'de acil yargı reformuna ihtiyaç var. Bir an önce yargı bağımsızlığının teyit edilmesi gerekiyor açıklamasında bulundu.¹²⁷ Komite üyesi Sergey Lagodinsky, "Türkiye, AİHM kararlarına saygı göstermeli. Kavala davasıyla birlikte yaşananlardan çok endişeliyiz. Türkiye'de yargının bağımsızlığına uyulmaması, adil yargılama hakkının ihlali söz konusu. Etkili şekilde AİHM uygulaması da söz konusu değil" diye konuştu.¹²⁸

- RSF Türkiye temsilcisi Erol Önderoğlu, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın *Fox TV*'yi yalan haber yapmakla suçlamasına, "Türkiye'de medya çoğulculuğu can çekişirken Sayın Cumhurbaşkanı'nın az sayıdaki eleştirel televizyon kanallarından *Fox TV*'yi ve muhabirini aşağılaması kabul edilemez. Demokrasinin olmazsa olmazı tek sesli koro değil, eleştirel medyanın ses verebilmesidir" tepkisini gösterdi.¹²⁹

26 Şubat 2020

- *Odatv* yazarı Barış Pehlivan, *Beyaz TV* Haber Müdürü Murat Erçin'in Cumhurbaşkanı Erdoğan'a uçakta sorduğu "*Odatv*, Gezi sürecinde kalkışmanın önemli medya ayaklarından biriydi. *Odatv* 'katil devlet' ve 'katil polis' gibi manşetler attı. Ancak iddianamede bunların hiçbiri yer almadı. Bu konuyla ilgili ne dersiniz?" sorusuna tepki gösterdi.¹³⁰ Pehlivan, "*Odatv* hakkında Erdoğan'a soru soran kişi Beyaz TV Haber Müdürü Murat Erçin. Gökçek'in adamının uçakta bizim hakkımızda soru sormasının tek nedeni var: Gökçek'in Ankara'yı ve dolayısıyla Türkiye'yi nasıl soyduğunu, FETÖ'ye nasıl parsel parsel verdiğini belge belge yazmamız... Evet tek nedeni var: Gökçek'in FETÖ ile ilişkilerini isim isim deşifre etmemiz. Gökçek'in terörizmin finansmanında nasıl rol aldığını miktar miktar listelememiz. Yani Gökçek'in Gezi, Kavala ve yargıda olanlar ile ilgili bir derdi yok. Sadece istiyor ki; pislikleri ortaya çıkmasın" ifadelerini kullandı.¹³¹

- *Korkusuz* yazarı Can Ataklı *Twitter*'den yaptığı paylaşımında "Bugün trollerin hayasız bir saldırısına uğradım. Ardından hakkımda Cumhurbaşkanına hakaretten soruşturma açıldığı ilan edildi. Adliyeye gittim. Henüz soruşturma dosyası yok. Ama bu hiç yok demek değil" ifadelerine yer verdi.¹³²

27 Şubat 2020

- *Cumhuriyet* muhabiri Hazal Ocak, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak ile ilgili olarak "Damat işi biliyor" başlıklı haberi nedeniyle hakkında "kamu görevlisine hakaret" iddiasıyla soruşturma başlatılması ardından İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Basın Bürosu'na ifade verdi. Ocak, "Konuyla ilgili topluma bilgi vermek amacıyla bu haberi yaptım. Gazetecilik görevimi yerine getirdim. Bu haberin herhangi bir suç oluşturduğunu düşünmüyorum. Basın ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiği kanaatindeyim" ifadelerini kullandı.¹³³

- *Sabah* yazarı Hıncal Uluç, *RTÜK* Başkanı Ebubekir Şahin'e, *Beyaz TV*'de Ece Erken'in "Söylemezsem Olmaz" programıyla ilgili sorusuna yanıt alamadığını belirterek, program *Beyaz*

¹²⁵ <https://www.evrensel.net/haber/398025/aihm-hukukcusu-umit-kilinc-demirtas-ve-kavala-kararlari-uygulanmali>

¹²⁶ <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/chpden-e-operasyon-tepkisi-269589h.htm>

¹²⁷ <https://www.dw.com/tr/ap-kavala-da-demirta%C5%9F-da-serbest-b%C4%B1rak%C4%B1mal%C4%B1/a-52532352>

¹²⁸ <https://www.amerikaninsesi.com/a/apden-turkiyeye-demokrasilerde-kayyum-olmaz-mesaji/5303465.html>

¹²⁹ https://twitter.com/RSF_tr/status/1232283161633198080

¹³⁰ <https://odatv.com/erdogan-geziyi-biraksin-gokcekin-pis-islerini-aciklasin-26022059.html>

¹³¹ <https://twitter.com/barispehlivan/status/1232636301595348992?s=20>

¹³² https://twitter.com/can_atakli_/status/1232705221824040960?s=20

¹³³ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/muhabirimiz-ifade-verdi-amacim-toplumu-bilgilendirmektir-1723658>

TV'de yayınlandığı için ceza verilmemesine eleştirdi.¹³⁴ Uluç, “Ece Erken, *Beyaz TV*’de sunduğu programda ‘Evli ve iki çocuklu bir zengin adamla’ birlikte yaşadığını açıklamış. Oysa, yaptığının adı hem yasalarımızda, hem inançlarımızda zina ve suç. Suçu teşvik etmek ise Türk Ceza Kanunu’nda bile suç. O zaman Erken’in yaptığı iş, bana tarifini hala yollamadığınız sizin manevi değerlerinize uygun mu düşünüyor? Ya da siz programa değil, yayınlayan kanala göre mi ceza kesiyorsunuz?” diye yazdı.¹³⁵

28 Şubat 2020

- İnsan Hakları Savunucuları Dayanışma Ağı, Anadolu Kültür Derneği kurucusu Osman Kavala’nın derhal serbest bırakılmasını istedi. Aralarında Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV), İnsan Hakları Derneği (İHD) ve Uluslararası Af Örgütü (UAÖ), Civil Rights Defenders, Düşünce Suçuna Karşı Girişim, Eşit Haklar İçin İzleme Derneği, Hafıza Merkezi, Hak İnisyatifi Derneği, İnsan Hakları Gündemi Derneği, Kaos GL, Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği, Punto24 Bağımsız Gazetecilik Derneği, Research Institute on Turkey, Sivil Alan Araştırmaları Derneği, SPoD, Türkiye Almanya Kültür Forumu, Yaşam Bellek Özgürlük ve Yurttaşlık Derneği’nin de bulunduğu hak savunucuları ortak açıklama yaptı. Açıklamada, “Mevcut yasalara göre tutukluluk halinin sanık hakkında bir iddianame hazırlanmadan iki yılı aşması mümkün değil. Bu yönüyle yeniden tutuklama kararı bir ihlaldir. İnsan hakları savunucuları olarak, Kavala’nın derhal serbest bırakılmasını talep ediyoruz. Türkiye hem kendi iç hukukuna hem de AİHM kararlarına uygun davranmalı, hukuku bir yıldırma ve intikam alma aracı olmaktan çıkarmalı, Kavala dahil tüm yurttaşlara, hukukun üstünlüğü güvencesini sağlamalıdır” denildi.¹³⁶

- RSF Türkiye Temsilcisi Erol Önderoğlu, *RTÜK*’ün İdlib saldırısına ilişkin “sorumlu yayıncılık” açıklamasına tepki göstererek bunun sansür ve otosansüre neden olacağını belirtti. Önderoğlu, “*RTÜK*’ün İdlib saldırısına dairesi sosyal medya ve internet ortamındaki yayınları basmakalıp ifadelerle eleştirmesi, sorumlu ve sorgulayıcı yayıncılığın da bu kapsamda görüldüğü izlenimi yaratıyor. Kurul sansür ve oto sansürü akla getirecek söylemden kaçınmalı” dedi.¹³⁷

RTÜK ile İlgili Gelişmeler

15 Şubat 2020

- *RTÜK* üyeleriyle ilgili en yüksek devlet memuru statüsündeki Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı’nın maaşı düzeyinde maaş verilmesiyle ilgili yasa taslağı hazırlandığı bildirildi. Sayıştay raporunda, *RTÜK* üyelerine fazla maaş ödendiği uyarısında bulunduğu gerekçesiyle yasa değişikliğine karar verildiği öne sürüldü. Taslağa göre; *RTÜK* üyeleri için Avrupa ülkelerine resmi ziyaretlerinde günlük 230 Euro olan harcırah ödemesi de en üst düzeye çıkarılacak. Emeklilik primleri de 7600’den 8000 göstergeye yükseltilecek. Ayrıca *RTÜK*’teki daire başkanlıkları sayısı 15’e çıkarılacak. Hukuk Müşavirliği daire başkanlığı haline getirilecek. Daire başkanlıklarına isim verme, kurma, lağvetme yetkisi ise, doğrudan *RTÜK* Başkanı’na verilecek. Uzman maaşlarıyla ilgili düzenleme yapma yetkisi de Başkan’da olacak. Böylece *RTÜK*’te de başkanlık sistemi kurulduğu eleştirisi yapıldı. Tasarıyla İzin ve Tahsisler Daire Başkanlığı üçe, İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı ikiye bölünüyor. Daire başkan yardımcıları sayısı da 70’e çıkıyor. Bu görevden alınanlar Üst Kurul uzmanlığına atanıyor; özlük hakları ve makam tazminatlarını almaya devam ediyorlar. *RTÜK* Başkanı’na bağlı beş yerine 10 müşaviri olabilecek. Kıdemli uzmanlık adıyla yeni bir kadro oluşturuluyor. Ek olarak 15 yeni uzman yardımcısı kadrosu getiriliyor. Böylece uzman yardımcılarının sayısı 120’ye yükseliyor. Halen İstanbul, İzmir ve Diyarbakır olmak üzere üç yerdeki bölge müdürlükleri sayısı yediye yükseltiliyor. Bölge müdürlüklerinin kurulacağı yerlere ve bölge müdürleri ile yardımcılara karar verme yetkisi *RTÜK* Başkanı’na tanınıyor. Bu arada *RTÜK*’teki mevcut personeli emekli olmaya sevk etme amacıyla tasarı kanunlaştığında bir ay içinde başvurulması koşuluyla emekliliği seçenlere, emekliliğine 10 yıl kalmış olanlara yüzde 40, beş yıl kalmış olanlara yüzde 30 daha fazla ikramiye ödenmesi hükmü getiriliyor. Böylece yeniden

¹³⁴ <https://www.medyaradar.com/hincal-uluctan-rtuk-baskanina-zor-sorular-ece-erkenin-yaptigi-zina-ve-suc-haberi-2022201>

¹³⁵ <https://www.sabah.com.tr/yazarlar/uluc/2020/02/27/gazeteciler-ve-ismarlama-muhabirler>

¹³⁶ <https://amnesty.org.tr/icerik/ortak-aciklama-osman-kavala-derhal-serbest-birakilmalidir>

¹³⁷ https://twitter.com/RSF_tr/status/1233454136244527104

kadrolaşma yapılması hedeflenen RTÜK'te Başkan'a MİT'ten gelen talepler doğrultusunda işlem yapma yetkisi de veriliyor. Başkan'a 30 sözleşmeli bilişim uzmanı alma yetkisi veriliyor.¹³⁸

17 Şubat 2020

• RTÜK, "Haber Merkezi" programında eleştiri sınırlarını aşan sözler sarf edildiği görüşüyle *KRT*'ye ceza verdi. Üst Kurul, alkollü içkileri özendirici sahneleri sebebiyle *Show TV*'ye "Çukur" dizisi için "Televizyonlarda yayınlanan dizi, film ve müzik kliplerinde alkollü içkileri özendirici görüntülere yer verilemez" hükmünü ihlalden, üst sınırdan para cezası verdi. Üst Kurul, aile kurumu hiçe sayıldı gerekçesiyle "Yasak Elma" dizisi nedeniyle *Fox TV*'ye idari para cezası verdi. RTÜK, "Long Island Medyumu" programıyla "batıl inançlara yönlendirme yapıldığı kanaati" ile *TLC* kanalına idari para cezası uygulanmasına karar verdi. RTÜK, "Baskın 2" filminde yer alan açık işkence görüntülerini yayınlayan *BLD* kanalına ve yabancı bir müzik klibindeki müstehcen sahneler nedeniyle *Dream TV*'ye ceza verdi. Ayrıca tüketicileri yanıltıcı tele pazarlama satışları dolayısıyla *Shopping Channel*, *Vadim TV*, *Yasin TV*, *Nisa TV*, *Plus Music* ve *Karadeniz TV*'ye ceza verildi. Kumar oynamayı özendirici yayınları sebebiyle *S Sport*'a çeşitli cezai yaptırımlar uygulandı.¹³⁹

26 Şubat 2020

• AKP'nin, TBMM Genel Kurulu'nda RTÜK üyeliği için yapılacak oylamada, "tarafsızlığı ihlal ettiği" gerekçesiyle üyeliği düşürülen Faruk Bildirici'nin yerine CHP'nin yasa gereği göstermek zorunda olduğu üç adaydan Bildirici dışındaki birini seçmeyi planladığı iddia edildi. AKP yöneticilerince, "CHP duruma bakacak ve bir karar verecek. Biz de ona göre davranacağız. Faruk Bey'i Meclis seçti. Demek ki Faruk Bey'in ilk geldiğinde seçilebilmesine ilişkin problem yoktu. Fakat bir sürü olay yaşandı. Ortada hukuki bir karar var. Bunları herhalde CHP dikkate alır" yorumu yapıldığı belirtildi.¹⁴⁰

• RTÜK, *TELE 1*'de Can Ataklı'nın sunduğu "Gün Başlıyor" programında sarf ettiği sözleri nedeniyle kanala idari para cezası verdi. Ataklı'nın, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bir televizyon kanalındaki bilgi yarışmasında ödül kazandığı işitme engelli genç kızını arayıp tebrik etmesini "yarışmacı türbanlı olduğu için herhalde" diye yorumlaması kanuna aykırı bulundu.¹⁴¹

Diğer Gelişmeler

3 Şubat 2020

• Suriye'de Türkiye'nin Rusya'yla 17 Eylül 2018'deki Soçi Mutabakatı kapsamında ateşkesi sağlama amacıyla 12 askeri gözlem noktasıyla bulunduğu İdlib bölgesine takviye gönderilmiş TSK unsurlarına Şam rejimince yapılan saldırıda sekiz şehit verildi.¹⁴² Bölgede ilk kez Türkiye ile Şam unsurları arasında sıcak çatışma yaşanmış oldu.

• Kadın Adayları Destekleme Derneği (KA.DER), 27 Ocak- 3 Şubat tarihleri arasında televizyon kanallarındaki tartışma programlarını değerlendirdiklerinde, çoğunluğu erkek katılımcılar program yapılması dolayısıyla ekranda eşit temsil olmadığını bildirdi. KA.DER'in açıklamasında, "Geçen hafta 14 kanalda primetime tartışma programlarını izledik. Depremden siyasete, dış politika peki çok önemli konu tartışıldı. Konukların 161'i erkek, sadece 17'si kadındı. Ekranda eşit temsil, daha çok kadın" talebinde bulunuldu.¹⁴³

• *BirGün*, "BirGün Benim" sloganıyla dijital üyelik kampanyası başlattığını duyurdu.¹⁴⁴ "Bir çağrımız var" başlıklı açıklamada, "Bundan 16 yıl önce, Nisan 2004'te ilk sayısını çıkaran *BirGün*, bugün de aynı heyecan ve coşkuyla yayın hayatına devam ediyor. Şimdi başladığımız noktanın epey ilerisindeyiz. Gerçek anlamda 'Halkın Gazetesi' olduk. Evet, inandık ve başardık. Yaptıklarımızla gurur duyuyoruz ancak geldiğimiz yeri de yeterli görmüyoruz. Çünkü daha iyisini, daha güzelini yapabileceğimizi biliyoruz. İşte bu hedefle ileriye doğru büyük bir adım daha atıyoruz. 'BirGün Benim' diyerek, sözümüzün etki alanını genişletebilmek ve gazetemizin araçlarını

¹³⁸ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/rtukte-yeni-yasa-taslagi-maaslar-19-bin-liraya-cikacak-1721002>

¹³⁹ <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/rtukten-cukur-ve-yasak-elma-dizilerine-ceza/1736544>

¹⁴⁰ <https://www.medyaradar.com/rtuk-uyeligi-secimi-chp-faruk-bildiricinin-adayligini-cekecek-mi-haberi-2022202>

¹⁴¹ <https://www.medyaradar.com/rtukten-can-ataklia-ayrimcilik-gerekcesiyle-ceza-haberi-2022225>

¹⁴² <https://www.ntv.com.tr/turkiye/rejim-idlibde-saldirdi-8-sehit,yyeF-b9c9kCXGtMvVrCWQ>

¹⁴³ https://twitter.com/KA_DER/status/1224389765899988995

¹⁴⁴ https://twitter.com/BirGun_Gazetesi/status/1224375249661317127

çağın ihtiyaçlarına yanıt üreten bir noktaya taşıyabilmek için dijital üyelik kampanyamızın yeni etabını başlatıyoruz. Siz de gerçeğin sesini yükseltmek adına sorumluluk almak istiyorsanız, sadece birkaç dakikanızı ayırarak *BirGün*'e üye olabilirsiniz ve '*BirGün* benim' diyebilirsiniz" denildi.¹⁴⁵

4 Şubat 2020

- Yükseköğretim Kurulu (YÖK) 2018 Yılı İzleme ve Değerlendirme Raporu'na göre, 2018 yılında akademisyen, idareci ve öğrencilere "akademik huzuru bozmaya yönelik tavırlar" suçlamasıyla toplam 10 bin 252 soruşturma açıldı. Bu soruşturmalardan 9 bin 172'si sonuçlandı. Ancak raporda soruşturma sonuçları ve içeriğine ilişkin bilgi verilmedi. 2018'de 100'den fazla soruşturma açan üniversitelerle ilgili listede, en çok soruşturma açan beş üniversite sırasıyla İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi, Karabük Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Erciyes Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi oldu. 30 üniversitede ise hiç soruşturma açılmadığı tespit edildi.¹⁴⁶

- Ankara Cumhuriyet Başsavcısı Vekili Ender Coşkun'un, FETÖ'nün haberleşme sistemi olarak kullandığı *ByLock* uygulamasıyla ilgili soruşturma süreci kapsamında *Sabah* Ankara muhabiri Tülay Canbolat'ın 28 Ocak'ta gözaltına alınıp ardından tutuklanması sonrasında 3 Şubat'ta süresiz olarak izne ayrıldığı bildirildi. Coşkun'un yerine yeni bir başsavcı vekili görevlendirileceği öne sürüldü.¹⁴⁷ Canbolat'ın tutuklanması sonrası *Sabah* yönetimi tarafından Adalet Bakanlığı'na tepki gösterdiği ve o süreçte soruşturmayı yürüten savcılık makamının işaret edildiği belirtildi.¹⁴⁸ Canbolat, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan'ı izlemekle görevliydi.¹⁴⁹

- Suudi Arabistan'ın İstanbul Başkonsoloslugu'nda 2 Ekim 2018'de öldürülen Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın nişanlısı Hatice Cengiz, "dünyanın Kaşıkçı cinayetini aydınlatmada başarısız olduğunu ve bu nedenle Suudi Krallığını her istediğini yapmaya teşvik ettiğini" söyledi.¹⁵⁰

5 Şubat 2020

- İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı'nda İzmir-İstanbul seferindeki Pegasus Havayolları'na ait uçak inişten sonra duramayarak pistten çıktı ve 30-40 metre yükseklikten toprak zemine düştü. Üç parçaya ayrılan ve yanmaya başlayan uçaktaki 183 kişi arasından 3 kişi öldü.¹⁵¹ Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı, iki pilot hakkında "taksirle birden fazla kişinin ölümüne ve yaralanmasına neden olmak" suçlamasıyla pilotlardan kan örneği alınmasına ve cep telefonlarının incelenmesine karar verdi.¹⁵²

6 Şubat 2020

- Adıyaman'da 31 Mart 2019'daki yerel seçimlerde Saadet Parti'sinin kazandığı Kahta Belediyesi'nin taşınmaz ve araçlarına icra yoluyla satılması için el konuldu. Söz konusu taşınmaz ve araçlarla ilgili Kahta Belediye Meclisi'nin Ocak ayındaki toplantısında AKP'li meclis üyelerince "kamu yararı kaldırılmıştır" yönünde karar alındığı için cebri icra uygulanabildiği bildirildi. Kahta Belediye Başkan Yardımcısı Yavuz Turan, "AKP'lilerin amacı, belediyenin taşınmazlarına ve araçlarına el konulmasını istemeleriydi. Bunu da bilinçli yaptıklarını ifade ediyorlar. Buradaki amaç belediyeyi çalıştırmamak" ifadelerini kullandı. CHP Kahta İlçe Başkanı Zeynel Akdoğan ise, "Bir belediye başkanının önünün tıkanmaması, belediye meclis üyelerinin başkana yardımcı olmaları lazım. Belediyenin aracına el konulması Kahta halkına yapılan bir haksızlıktır" dedi.¹⁵³

7 Şubat 2020

- Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden "Barış için Akademisyenler" bildirisi imzacısı olduğu için ihraç edilen Dinçer Demirkent, 686 sayılı KHK'nın üçüncü yılında "Bir yıl-dönümü ne anlatır?" başlıklı yazısında duruma tepki gösterdi. Anayasa Mahkemesi'nin ifade özgürlüğü kapsamında kabul ettiği metnin imzacısı Demirkent, "Evet üç yıl geçti. Kolay geçmedi, geçmiyor. Ama bütün arkadaşlarımla birlikte durduğum yerdeyim. Tel tel dökülen kadrolarınızı, hukuk, kamu yararı ve liyakatin yerine kişisel çıkarlara dayanarak işlenen suçları, yalan söylemeye bile takati kalmayan medyanızı, çıkar birlikteliklerinizi, siyasi ve ticari amaçlar için kullandığımız dininizi, diyanetinizi, iç işlerinizi, dış işlerinizi, algınızı, verginizi, yargınızı, ülkemin saklanmaz

¹⁴⁵ <https://www.birgun.net/haber/bir-cagrimiz-var-286560>

¹⁴⁶ <https://www.birgun.net/haber/akp-iktidarinin-universiteleri-getirdigi-hal-iste-bu-bir-yilda-10-bin-sorusturma-286592>

¹⁴⁷ <https://t24.com.tr/haber/ankara-adliyesi-ni-karistiran-iddia-bylock-sorusturmasi-krize-donustu-bassavci-vekilisuresiz-izne-ayrildi,859266>

¹⁴⁸ <https://odatv.com/fetoden-gozaltina-alinan-sabah-muhabiri-hakkinda-karar-cikti-04022021.html>

¹⁴⁹ <https://www.birgun.net/haber/sabah-muhabiri-feto-den-gozaltina-alindi-iddiasi-286091>

¹⁵⁰ https://amp.theguardian.com/world/2020/feb/04/khashoggi-fiancee-saudi-arabia-can-get-away-with-doing-whatever-it-wants?_twitter_impression=true

¹⁵¹ <https://www.ntv.com.tr/turkiye/sabiha-gokcende-ucak-pistten-cikti3-kisi-hayatini-kaybetti-180-kisi-yaralandi,ZncBOL-0i0usQPa-cL121g>

¹⁵² <https://www.sabah.com.tr/gundem/2020/02/07/iki-pilot-supheli>

¹⁵³ <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/spli-belediyenin-makam-aracina-el-konuldu-5609998/>

hale gelmiş gerçeğini söylemeye devam ediyoruz. Büyüyen birlikteliklerle... Suçlarınıza ortak olmuyoruz. Bu da size dert olsun” diye yazdı.¹⁵⁴

8 Şubat 2020

- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı, *The Guardian*'a yaptığı açıklamada¹⁵⁵ iki taraf arasındaki görüş ayrılıkları kemikleştikçe bunun yeniden birleşme ihtimalini azalttığını belirterek, “Yarım asırlık bölünmüşlükten sonra tek işler çözümün federal bir çatı altında yeniden birleşmek. Bu başarılmazsa, Kuzey Kıbrıs'ın daha fazla bağımlı hale gelerek Ankara tarafından yutulurak ‘de facto’ Türkiye iline dönüşecek” dedi.¹⁵⁶

- Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, KKTC Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı'nın açıklamalarıyla ilgili “Kimsenin bir karış toprağında gözü olmayan Türkiye Cumhuriyeti, ne yüzlerce yıllık Türk vatani olan Kıbrıs'ın, ne de Mavi Vatan'ın kimseye peşkeş çekilmesine asla müsaade etmeyecektir. Türk milleti, Akıncı'ya haddini bildirecek, bu hadsizliğin cezasını en ağır biçimde sandıkta verecektir” diye konuştu.¹⁵⁷

- Diyarbakır Silvan Asliye Ceza Mahkemesi, Silvan Cumhuriyet Başsavcılığı'nca sokağa çıkma yasağı döneminde 4 Ekim 2015'te haber takibi yaptığı sırada DİHA Muhabiri Serhat Yüce'yi kafasına silah dayayarak tehdit ettiği için polis Mustafa U. hakkında hazırlanan iddianame kabul edildi. Yüce, iddianamedeki ifadesinde, Silvan Belediyesi önünde çekim yaptığı sırada söz konusu polis memurunca başına silah dayandığını ifade etti. Dava, 10 Şubat'ta görülecek.¹⁵⁸

10 Şubat 2020

- Cumhurbaşkanı Erdoğan, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi'nin açılış töreninde, “Sosyal medya tam bir çöplük, tam bir başı boş bir mecaz haline geldi. Türkiye, insanların taciz edildiği, dolandırıldığı, onurlarının kırıldığı, her türlü haklarının ihlal edildiği böyle bir sanal dünyaya asla teslim olmayacak. Gerçek hayatta suç olan her şeyin internet ortamında da aynı karşılığı bulması şarttır” dedi.¹⁵⁹

11 Şubat 2020

- İnsan hakları savunucusu Arlet Natali Avazyan, sosyal medya paylaşımı gerekçesiyle hakkındaki yakalama kararının ardından Adana'da gözaltına alındı. Avazyan, “Annem Adanalı, babam Malatyalı dediğim için de hakkımda soruşturma açmışlar. Devletimiz attığım her *tweet*'i hakaret olarak görmüş” ifadelerini kullandı. Avazyan'ın kardeşi CHP İstanbul Bakırköy İlçe Belediye Meclisi üyesi Nurhan Çetinkaya, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'ya, *Twitter* aracılığıyla “Ne yaptı bu kadın size” diye sordu.¹⁶⁰

- AYM, *Yeni Akit* tarafından CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ve eşi Selvi Kılıçdaroğlu hakkında asılsız iddialara dayanarak yaptığı haber sebebiyle 5.000 lira tazminat cezası ödemeye mahkum edilmesine karşı yaptığı başvuruyu reddetti.¹⁶¹ Mahkeme, “Söylentiye dayalı suç isnadı içeren haberler yaparak kişilerin şeref ve itibarlarını zedelemek ifade özgürlüğü kapsamına girmez” değerlendirmesinde bulundu.¹⁶²

- *Uykusuz*, Van-Bahçeşaray'da gerçekleşen çığ felaketindeki gelişmelere ilişkin canlı yayını keserek Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Kırıkkale mitingine bağlanan *CNN Türk*'ü 12 Şubat'taki kapağına taşıdığını duyurdu.¹⁶³ Kapağta, dünyaya çarpan bir göktaşı resmedilerek, “Türkiye'ye çarpmak üzere olan göktaşı”, “Derhal Kırıkkale'ye bağlanıyoruz” ve “Tam mitinge denk geldim” ifadeleri yer aldı.¹⁶⁴

- Avrupa Parlamentosu (AP), Ocak ayında Brüksel'de, “Yunan Adalarında İnsani Durum” başlıklı oturumda Türk bayrağını yırttığı için Yunanlı parlamenter Loannis Lagos'a yedi günlük ödenek sağlanmaması ve dört gün parlamento faaliyetlerine katılmama cezası verdi.¹⁶⁵

¹⁵⁴ <https://www.gazeteduvar.com.tr/yazarlar/2020/02/07/bir-yildonumu-ne-anlatir/>

¹⁵⁵ <https://www.theguardian.com/world/2020/feb/06/turkish-cypriot-leader-warns-cyprus-facing-permanent-partition-mustafa-akinci>

¹⁵⁶ https://tr.sputniknews.com/dogu_akdeniz/202002071041355646-guardiana-konusan-akinci-kibrista-kalici-bolunme-ikazi-yapti-turkiyeye-baglanma-ihhtimalini-korkunc/

¹⁵⁷ <https://tr.sputniknews.com/turkiye/202002081041360013-iletisim-baskani-altun-turk-milleti-mustafa-akinciya-haddini-bildirecektir/>

¹⁵⁸ <https://www.evrensel.net/haber/396926/gazetecinin-kafasına-silah-dayadi-4-yil-sonra-dava-acildi>

¹⁵⁹ <https://t24.com.tr/haber/erdogan-ulusal-siber-olaylara-mudahale-merkezi-nin-acilis-torende,860239>

¹⁶⁰ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/02/11/natali-avazyan-ifadeye-goturuldu/>

¹⁶¹ <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2016/12313>

¹⁶² <https://www.birgun.net/haber/aym-akit-e-verilen-ceza-hak-ihlali-degil-287534>

¹⁶³ <https://twitter.com/UykusuzDergi/status/1227275875344883713>

¹⁶⁴ <https://www.birgun.net/haber/uykusuz-dan-cnn-turk-kapagi-287594>

¹⁶⁵ <https://tr.euronews.com/2020/02/11/ap-den-turk-bayragini-yirtan-yunan-vekile-odenek-kesintisi-ve-faaliyetlere-kat-ilmama-cezas>

12 Şubat 2020

• ABD merkezli Pew Araştırma Merkezi'nin 16 NATO üye ülkede gerçekleştirdiği araştırmada, Türkiye'de halkın yüzde 55'inin NATO'ya olumsuz baktığı bildirildi.¹⁶⁶

14 Şubat 2020

• AYM, basın kartı sahibi gazetecileri kapsayan yıpranma hakkını düzenleyen kanun hükmünü iptal etti.¹⁶⁷ Gereğçede, "Bu konudaki düzenleme yetkisinin yönetmelik aracılığıyla yürütme organına verildiği kaydedilen gereğçede, basın kartının niteliği, ne şekilde verileceği, kartın verileceği kişilerde aranacak şartları içeren temel ilkelerin hakka keyfi şekilde müdahale edilmesini önleyecek şekilde kanunla açık bir şekilde ortaya konulması gerekir" denildi. İptal kararı yeni bir yasal düzenleme yapıncaya kadar hukuki bir boşluk doğmaması adına dokuz ay sonra yürürlüğe girecek.¹⁶⁸

18 Şubat 2020

• Gazeteci Faruk Demirel *Haber Global* Genel Yayın Yönetmeni oldu. Demirel, kanalda Ankara Temsilcisi olarak görev yapmaktaydı.¹⁶⁹

20 Şubat 2020

• İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nde, Agos Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hrant Dink'in öldürülmesine ilişkin Fetullah Gülen ile birlikte FETÖ bağlantılı 76 sanıklı davada, tutukluların tahliye taleplerinin reddine ve firari sanıklar hakkında çıkartılan yakalama kararının infazının beklemesine karar verildi. Mahkeme, sanık Ali Öz'ün ev hapsinin kaldırılıp adli kontrol kararına çevrilmesine de hükmetti. Dava 12-13-14 Mayıs'a ertelendi. Kocaeli 2 Nolu Cezaevinde tutuklu Kürşat Yılmaz, SEGBİS aracılığıyla duruşmada, "Mahkemeye gelmek istiyordum. Ama getirilmedim. Zamanın da ifadem alınmış olsaydı Hrant Dink yaşıyor olacaktı. Cinayeti ile ilgi İsmail Issız, Ömer Küçükuyurt ile Hüseyin Albay yanıma geldi. Tam olarak hangisi olduğunu bilmiyorum ama bana Hrant Dink'in fotosunu gösterdiler. Ve 'Bunu da öldür. Olayda senin ismini geçirmeyiz. Seni koruruz' dediler. Ben de bu işte olmayacağımı belirttim" dedi. O dönemde İstanbul İl Jandarma Komutanlığı'nda İstihbarat Aşırı Sağ Faaliyet Tim Komutanı Üsteğmen Serkan Özel de, SEGBİS ile ifadesinde, Dink cinayeti öncesinde kendilerine herhangi bir istihbarat ulaşmadığı söyleyerek, sorulara 'Bilmiyorum, hatırlamıyorum' yanıtı verdi.¹⁷⁰

21 Şubat 2020

• İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü, pasaportlara uygulanan idari tedbir kararına ilişkin duyuruda bulundu. Duyuruda, "Pasaport Kanunu'nda yapılan son düzenlemeyle Bakanlığımızın 2019/14 sayılı Genelgesi doğrultusunda Pasaport İdari Karar Komisyonu 20.12.2019 tarihinde çalışmalarına başlamıştır. Bu çalışmalar kapsamında, idari tedbir kararlarının kaldırılmasına yönelik başvurular İl Nüfus Müdürlüklerince alınmakta olup, 21.02.2020 tarihi itibarıyla 11.027 kişinin pasaportunda bulunan idari tedbir kararı kaldırılmıştır" denildi.¹⁷¹

• Osman Kavala'nın tutuklandığı yeni soruşturmada darbe girişimini planlamakla suçlanan ABD Dışişleri Bakanlığı eski çalışanı Henri Barkey, hakkındaki suçlamaları kabul etmediğini belirterek, "Kavala ile yakınlığımız, dostluğumuz yok. Bugüne dek hiçbir proje için de bir araya gelmedik. İki sene ABD Dışişleri Bakanlığı'nda çalıştım. Memur olduğum için de CIA'in düzenlediği otumlara katılmışlığım var. Ancak ajanlık yaftalamaları tamamen Doğu Perinçek gibilerinin uydurduğu bir şey. Türkiye'de her şey uydurma. Herkes, herkes için bir şeyler iddia ediyor. Ben 30 yıldır profesörüm. CIA ajanı olmadığımı nasıl ispat edebilirim ki? Bu kadar yalanın içinde ne yapabilir insan? Bu kadar yalana cevap vermek imkansız" dedi.¹⁷²

• İstanbul 29. Ağır Ceza Mahkemesi, "terör örgütü propagandası yapmak" suçlamasıyla yargılanan HDP Şişli İlçe Eş Başkanı Mutlu Öztürk ile sekiz HDP'linin yargılandığı davada tüm sanıkların adli kontrol şartıyla tahliyelerine karar verdi. Dava, 7 Temmuz'a ertelendi. Avukat

¹⁶⁶ <https://tr.sputniknews.com/columnists/202002121041380332-turkiyede-nato-karsitligi-68lere-uzaniyor-ve-kibris-baris-harekati-surecinde-tavan-yapti-15temmuz/>

¹⁶⁷ <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/02/20200214-9.pdf>

¹⁶⁸ <https://www.haberturk.com/aymden-gazetecilerle-ilgili-iki-kritik-karar-haberler-2583430-ekonomi>

¹⁶⁹ <https://haberglobal.com.tr/gundem/haber-global-in-yeni-genel-yayin-yonetmeni-faruk-demirel-oldu-faruk-demirel-kimdir-29849>

¹⁷⁰ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/dink-davasi-ifadem-alinsaydi-hrant-dink-yasiyor-olacakti-1722124>

¹⁷¹ <https://www.nvi.gov.tr/idari-tedbir-kararina-iliskin-duyuru>

¹⁷² <https://www.dw.com/tr/henri-barkey-osman-kavala-ile-telefonda-bile-konu%C5%9Fmad%C4%B1k/a-52459400>

Ramazan Demir, müvekkilleri hakkında HDP'nin yedinci kuruluş yıl dönümüne katıldıkları için suçlama yöneltildiğini söyledi.¹⁷³

22 Şubat 2020

- Ankara Batı Cumhuriyet Başsavcılığı, FETÖ davası sanığı Erkan Karaarslan'ın kendisine “Bazı CHP’li belediye başkanları aleyhine ifade vermesi için uzun süre tutukluluk baskısı” yapmakla suçladığı Aydın’daki yerel gazetede görevli Serhan Seyhan hakkında takipsizlik kararı verdi. Karaarslan, “Serhan Seyhan, Ekrem İmamoğlu, Özlem Çerçioğlu veya başka herhangi bir belediye başkanına FETÖ/PDY silahlı terör örgütü üyesi oldukları yönünde iftira atmamı istemedi. Seyhan’ın benden talebi sadece bildiğim veya duyduğum usulsüzlük ve yolsuzlukları anlatmam yönündeydi. Bu talebi şirketimin belediyelerle çok sayıda sözleşmesi olması nedeniyle birtakım bilgilere sahip olabileceğimi düşünmesinden dolayı yaptığını tahmin ediyorum. Ancak ben bu talebi reddettim. Beni ‘Uzun yıllar tutuklu kalabilirsin’ diyerek tehdit ettiği için Seyhan’dan şikayetçiyim” ifadesini verdi. Seyhan ise, “Bu ziyaretlerimde kesinlikle Ekrem İmamoğlu ve Özlem Çerçioğlu’na veya başka herhangi bir kimseye FETÖ/PDY silahlı terör örgütü üyesi oldukları yönünde iftira atması durumunda tutuklu bulunduğu dosyadan tahliye olacağı, hatta beraat edeceği yönünde taahhütte veya söylemde bulunmadım. Ben samimiyetimize dayanarak kendisini ziyaret ettim” ifadesini kullandı. Cumhuriyet Savcısı Serkan Köse, Serhan Seyhan hakkında üzerine atılı adil yargılamayı etkilemeye teşebbüs, görevi kötüye kullanma, şantaj ve iftira suçlarından kovuşturma yapılmasına yer olmadığına karar verdi.¹⁷⁴

23 Şubat 2020

- Ankara’da düzenlenen HDP 4. Olağan Kongresi’nde Pervin Buldan ve Mithat Sancar eş genel başkanlığa seçildi.¹⁷⁵

- Samsun Büyükşehir Belediyesi’nin, oyuncu Berna Laçın’ın yer aldığı *Hayal Satıcı* oyununun 9 Mart’ta belediyeye ait Sanat Merkezi’nde sergilenmesini iptal ettiği açıklandı. Oyun, Atakum’daki Doğa Koleji’nin sahnesine alındı.¹⁷⁶

24 Şubat 2020

- Anadolu 5. Sulh Ceza Hakimliği, Sabiha Gökçen Havalimanı’nda 5 Şubat günü pistten çıkan ve üç kişinin hayatını yitirdiği uçak kazasıyla ilgili soruşturma kapsamında uçağın kaptan pilotu Mahmut A.’nın “taksirle ölüme ve yaralanmaya neden olma” gerekçesiyle tutuklanmasına karar verdi.¹⁷⁷

26 Şubat 2020

- Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın Azerbaycan ziyareti dönüşünde uçaktaki basın mensuplarından *Beyaz TV* Haber Müdürü Murat Erçin’in “Osman Kavala’nın skandal bir kararla tahliyesi ve ardından başka bir soruşturma kapsamında yeniden gözaltına alınmasıyla başlayan süreçte Kavala’yı aklamaya çalışan ve canhıraş savunan bir medya grubu var, *Oda TV* internet sitesi ve sahibi Soner Yalçın. *Oda TV*, gezi sürecinde kalkışmanın önemli medya ayaklarından biriydi. Darbe girişimine basın yoluyla destek veren *Oda TV*, ‘katil devlet’ ve ‘katil polis’ gibi manşetler attı. Ancak iddianamede bunların hiçbirisi yer almadı. Bu konuyla ilgili ne dersiniz?” sorusu tartışma yarattı. Bu tartışmalı soru üzerine Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Bunun gündeme getirilmesinden dolayı teşekkür ediyorum. Bunlar daha çok gündeme getirilmeli. Benim polisime katil demenin bedelini kim ödeyecek? O günlerin bütün çekimleri yok mu? Var. Bu zatın bir defa o terör örgütleri ile beraber görüntüleri var. İşin içinde aktör ve bu aktör ile ilgili olanlar bitenler ortada. Yargı bunun karşısında sessiz kalırsa teröristler o zaman elini kolunu sallayarak Selim Kiraz kardeşimizin odasına girer ve onu orada şehit eder. Burada bizim tutarlı ve duyarlı olmamız lazım. Bu öyle noktaya gider ki, o noktada güvenlik adeta kendisinden endişe eder hale gelir. Bence bütün medyanın bu konuda üzerine düşen görevi yapması lazım. Ben bunun suç duyurusunu şu anda yapıyorum. Adamın çok zengin olmasının, zengin sosyalist olmasının onu kurtarmaya yetmemesi lazım” dedi.¹⁷⁸

¹⁷³ <https://t24.com.tr/haber/hdp-sisli-es-baskani-mutlu-ozturk-un-aralarinda-bulundugu-8-hdp-uyesi-tahliye-edildi,862334>

¹⁷⁴ <https://www.yeniakit.com.tr/haber/gazeteci-serhan-seyhan-hakinda-takipsizlik-karari-verildi-1081820.html>

¹⁷⁵ <https://www.birgun.net/haber/hdp-de-yeni-donem-pervin-buldan-ve-mithat-sancar-es-baskan-secildi-289102>

¹⁷⁶ <https://www.sozcu.com.tr/hayatim/kultur-sanat-haberleri/akpli-belediye-berna-lacine-yer-vermedi/>

¹⁷⁷ Sabiha Gökçen Havalimanı’nda pistten çıkan ve üç kişinin hayatını yitirdiği uçak kazasıyla ilgili soruşturma kapsamında kaptan pilot Mahmut A.’nın “taksirle ölüme ve yaralanmaya neden olma” gerekçesiyle tutuklanmasına karar verdi

¹⁷⁸ <https://tr.sputniknews.com/turkiye/202002261041481645-erdogandan-zirve-aciklamasi-yeri-buyuk-ihhtimale-istanbul-olacak-2li-4lu-meselesini-gorusmelerle/>

27 Şubat 2020

• CHP’li Yalova Belediye Başkanı Vefa Salman, İçişleri Bakanlığı’nca 26 Şubat’ta Yalova Cumhuriyet Savcılığı’nca yürütülmeye başlanan yolsuzluk gibi suçlamaları içeren suçlama dosyası gerekçesiyle görevinden alındı. Bu duruma, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, “Yalova Belediyesi’ndeki hukuksuzluğu ortaya çıkararak, işlem yapılması için savcılığa başvuran Belediye Başkanımız Vefa Salman’ın görevden alınması, saray iktidarının hukuk anlayışının özetidir. Milletimiz nezdinde hükmü olmayan bu haksız, hukuksuz kararı asla kabul etmiyoruz!” tepkisini gösterdi. Yerel Yönetimlerden Sorumlu CHP Genel Başkan Yardımcısı Seyit Torun da, “Salman’ın görevden alınması bir saray operasyonudur. Sarayın kendi belediye başkanlarını bile kimi zaman korkutarak, kimi zaman tehdit ederek, ağlatarak görevden aldığını hatırlayalım. Saray tüm iktidarı ve tüm yetkiyi tek elde toplamak için milli iradeyi ve halkın oyunu yok saymaktadır. Bir yandan muhalefet belediyelerine kayyum atıyorlar, diğer yandan belediyelere icra göndererek devletin bütün kaynaklarını onlara kapatarak, tehdit ederek bir şekilde başkanların AKP’ye geçmesi için uğraşıyorlar” açıklaması yaptı.¹⁷⁹

• Hatay Valisi Rahmi Doğan, İdlib’te hava saldırısıyla TSK’nın 33 şehit verdiğini açıkladı.¹⁸⁰ Doğan, 32 yaralı asker bulunduğunu bildirdi.¹⁸¹

28 Şubat 2020

• Gaziantep Valiliği, sosyal medya aracılığıyla Suriye-İdlib’de 33 askerın şehit olmasıyla ilgili provokasyon içerikli paylaşımlar yaptıkları tespit edilen 26 kişiden dördünün gözaltına alındığını duyurdu.¹⁸²

29 Şubat 2020

• Cumhurbaşkanı Erdoğan, İdlib’de 33 askerın şehit olması üzerinden iki gün geçtikten sonra yaptığı açıklamada, ABD Başkanı Donald Trump ve Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin’le konuşmalarını aktardı. Bu sırada Erdoğan, Trump ile konuşmasındaki esprilerini anlatması salonda gülüşmelere yol açtı.¹⁸³ Erdoğan, konuşmasında 2013’teki Gezi Eylemlerini, CHP’yi hedef alan açıklamalar yaparken, İdlib’de yeni göç dalgasını önlemek için bulunduğunu söyledi.¹⁸⁴ Bu duruma CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ise, “Erdoğan’ın yaptığı konuşma beni derinden yaralamış durumda. Bir ülke böyle yönetilemez. Cenazeler defnedilmeden bu nasıl bir konuşmadır? Daha cenazeler defnedilmeden, daha acılar, yaralar sarılmadan bu nasıl kakkahadır?” tepkisini gösterdi.¹⁸⁵

• HDP Mardin İl Eş Başkanı Perihan Ağaoğlu’nun da aralarında bulunduğu beş kişi, Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı’nca yürütülen terör soruşturması kapsamında “terör örgütüne destek verdikleri suçlamasıyla” gözaltına alındı. Ağaoğlu’nun yanı sıra eski il eş başkanı Musa Alkan, avukat Ali Kahraman, Mehmet Ülger ve Mehmet Dengiz gözaltına alındı.¹⁸⁶

• Suriye - İdlib’de *Tv100* için görevli Burak Ersemiz, Levent Albayrak ve Bilal Söyleyenoğlu, saldırıya uğradı.¹⁸⁷ *Tv100*, 6 Mayıs 2019’da *3N Medya Grubu* bünyesinde haber kanalı olarak yayına başlamıştı.¹⁸⁸

Olumlu Gelişmeler

1 Şubat 2020

• Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi mezunu bir grup genç gazeteci tarafından kurulan *Gazete Rüzgarlı* internet haber sitesi yayın hayatına başladı. Gazeteciler Cemiyeti’nin yürüttüğü *Medya için Demokrasi (M4D)* Projesi kapsamında destek alan *Gazete Rüzgarlı*’yla ilgili açıklamada, “Tümü iletişim fakültesi mezunu olan genç gazeteciler olarak çeşitli kurumlarda çalıştıktan sonra *Gazete Rüzgarlı*’da bir araya geldik. Ekibimiz şimdilik 13 kişiden oluşuyor. Klasik gazeteciliğin yanı sıra sosyal medya mecralarına özgü gazetecilik formatları oluşturmayı da hedefliyoruz.

¹⁷⁹ <https://www.amerikaninsesi.com/a/chpli-yalova-belediye-baskani-vefa-salman-gorevden-alindi/5307097.html>

¹⁸⁰ <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/hatay-valisi-dogan-idlibde-hava-saldirisinda-33-mehmetcigimiz-sehit-oldu/1747454>

¹⁸¹ <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/son-dakika-hatay-valisi-9-mehmetcigimiz-sehit-oldu-5650420/>

¹⁸² <https://www.haberturk.com/son-dakika-haberler-sosyal-medyada-provokasyon-operasyonu-4-gozalti-var-2598940>

¹⁸³ <https://www.gercekgundem.com/siyaset/161346/erdoganin-36-sehit-aciklamasini-yaptigi-konusmadaki-gulusmeler-tepki-ekti>

¹⁸⁴ <https://www.ntv.com.tr/turkiye/cumhurbaskani-erdogan2-bin-100den-fazla-rejim-unsuru-etkisiz-hale-getirildi,vIyD8ZZ03kWMQlwdc3DYVg>

¹⁸⁵ <https://www.ntv.com.tr/turkiye/kilicdaroglumillet-ittifaki-zamaninda-sehitler-tepesi-bos-kalacak,6t2Hy134fEaAKnZRQIA2Q>

¹⁸⁶ <https://www.haberturk.com/mardin-haberleri/75943486-hdp-mardin-il-esbaskani-agaoglu-na-teror-gozaltisi>

¹⁸⁷ <https://www.tv100.com/tv100-ekibinin-uzerine-bomba-yagdi-video-486324>

¹⁸⁸ <https://tr.wikipedia.org/wiki/TV100>

‘Mütevazı ama ciddi bir gazetecilik’ yapmayı özgün haberlere ağırlık vererek gerçek ve doğru haber sunmayı amaçlıyoruz” denildi.¹⁸⁹

- İstanbul Asliye Ceza Mahkemesi, gazeteci Alev Doğan’ın¹⁹⁰ *ABC*’de yayımlanan bir haberinde “gerici zihniyet, gerici Nurettin Yıldız” ifadeleri nedeniyle Yıldız tarafından açılan hakaret davasında “atılı suçun unsurlarının oluşmaması” gerekçesiyle beraat kararı verdi.¹⁹¹

7 Şubat 2020

- Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi 9. Ceza Dairesi, gazeteci Hacı Boğatekin hakkında Kaymakam Murat Uz’u eleştirdiği gerekçesiyle Adıyaman 3. Asliye Ceza Mahkemesi’nin verdiği iki buçuk yıl hapis cezası kararını bozdu. Boğatekin’in “Vali’nin Kıçığı”, “Haramyediler”, “Bir yumruk vurdu kalbi durdu”, “FETÖ’cü komutan şimdi Cumhuriyetçi oldu” başlıklı haberleri gerekçe gösterilerek hakkında verilmiş hapis cezaları kararları bozuldu. Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi Boğatekin’in beraatına hükmetti.¹⁹²

- *MLSA*, sansür uygulanan haber siteleri için güçlü bir tavır belirlenmesi ve internet yasaklarıyla ilgilenen gazeteciler ve avukatlar için farkındalık oluşturulması yönünde “Free Web Turkey” platformu çalışmalarına başladı. Hollanda Başkonsolosluğu’nun Matra programı çerçevesindeki projeye, Toplumsal Bilgi ve İletişim Derneği (TBİD) ve Alternatif Bilişim Derneği (Altbilişim), İstanbul Hackerspace ve SUB Yayın’ın desteği alınıyor.¹⁹³

- İstanbul 22. Ağır Ceza Mahkemesi, “örgüt propagandası yapmak” suçlamasıyla yargılanan *Yeni Yaşam* yazı işleri müdürü Aydın Keser hakkında beraat kararı verdi.¹⁹⁴

10 Şubat 2020

- AYM, Başbakanlığı döneminde Recep Tayyip Erdoğan’ın Mart 2014’te yerel seçim mitingi için geldiği Edirne’de ÖDP Edirne İl Başkanlığı’nın astığı “Katil Hırsız AKP” pankartı nedeniyle parti binasına yapılan polis müdahalesi ve binaya gaz bombası atılması ardından ÖDP’lilere dava açılmasını “hak ihlali” olarak değerlendirdi. ÖDP üyelerinin bireysel başvurusunu değerlendiren AYM, ÖDP’lilerce yapılan bireysel başvuru üzerine pankarttaki sözler nedeniyle hakaret suçundan yargılanmalarını “ifade özgürlüğü ihlali” olarak kabul etti. AYM, kolluk görevlilerince parti üyelerine zor kullanılması nedeniyle de “insan haysiyetiyle bağdaşmayan muamele yasağının ihlal edildiğine” hükmetti.¹⁹⁵

- Kırklareli Demirköy Asliye Ceza Mahkemesi, Ayna grubunun solisti Erhan Güteryüz’ün İğneada 30 Ağustos Zafer Bayramı konserinde Diyanet İşleri Başkanlığı’nın Cuma hutbesinde Atatürk’e yer vermemesini eleştirdiği sözleri nedeniyle “halkın bir kesimini aşağılamak” suçlamasıyla yargılandığı davada beraatına hükmetti. Güteryüz, konser sırasında, “Siz kimsiniz Mustafa Kemal’in adını söylemekten çekiniyorsunuz. Bugün Cuma. Cuma hutbesinde Atatürk’ün adı geçmiyor. Ben bundan zaten utanmıyorum çünkü bunların zaten dedeleri savaştan kaçmış. Ben din taciriyim diyen palavracılar. Hangimiz dindar sen mi, ben mi” ifadelerini kullanmıştı. Güteryüz’ün avukatı Görkem Gökçe “Burada suç kastı olmadığı, toplumun herhangi bir kesimine hakaret edilmediği ortada” diye konuştu.¹⁹⁶

- Görsel paylaşım platformu *imgur.com*’a 2015 yılından beri uygulanan erişim engeli kaldırıldı. Bu kararda Bilgi Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Yaman Akdeniz ve insan hakları hukukçusu Kerem Altıparmak’ın açtığı ve halen sürmekte olan erişim engelinin kaldırılması davasının etkili olduğu bildirildi.¹⁹⁷

11 Şubat 2020

- AİHM “Kürt Sorunu, Çözüm Arayışları ve Sorumluluğumuz” makalesi nedeniyle 2008’de “örgüt propagandası yapmak” suçundan 15 ay hapis cezasına mahkum edilen *Yeni Dünya İçin Çağrı* gazetesi sahibi Aziz Özer’in başvurusu üzerine Türkiye’yi 2.000 Euro tazminata mahkum etti.¹⁹⁸

¹⁸⁹ <https://sendika63.org/2020/02/gazete-ruzgarli-acildi-mutevazi-ama-ciddi-bir-gazetecilik-575930/>

¹⁹⁰ <https://twitter.com/alvdgn/status/1224593101588660224>

¹⁹¹ <https://gazetemanifesto.com/2020/mahkemeden-emsal-karar-gericiye-gerici-demek-suc-sayilmadi-333156/>

¹⁹² <http://www.gergerfirat.com/kalibina-tukureyim-boyle-kaymakamin-h11956.html>

¹⁹³ <https://www.gazeteduvar.com.tr/teknoloji/2020/02/07/internet-sansurune-karsi-free-web-turkey-platformu-kuruldu/>

¹⁹⁴ <https://www.mlsaturkey.com/tr/yeni-yasam-yazi-isleri-muduru-aydin-keser-ilk-durusmada-beraat-etti/>

¹⁹⁵ <https://www.birgun.net/haber/odp-binasina-asilan-pankart-polisin-biber-gazli-mudahalesiyle-indirilmisti-aym-hak-ihlali-dedi-287344>

¹⁹⁶ <https://www.birgun.net/haber/ayna-nin-solisti-erhan-guleryuz-e-beraat-287385>

¹⁹⁷ <https://hwp.com.tr/wikipediadan-sonra-imgur-erisim-engeli-de-kaldirildi-128027>

¹⁹⁸ https://mobile.twitter.com/RSF_tr/status/1227188345039675392

12 Şubat 2020

• Samsun 3. Asliye Ceza Mahkemesi, *Samsun Özel Haber* Genel Yayın Yönetmeni Ferhat Soy hakkında AKP Samsun Milletvekili Fuat Köktaş'ın şikayeti üzerine açılan davada beraat kararı verdi. Samsun 5. Asliye Ceza Mahkemesi de, *Samsun Etik Haber* Genel Yayın Yönetmeni Berat Gonca ile Genel Koordinatörü Sezer Sezer ve *Haber Deprem* Genel Yayın Yönetmeni Talat Tosun'un da beraatlarına karar verdi. AKP Samsun Milletvekili Köktaş, Samsun'daki yerel gazeteciler aleyhine peş peşe açtığı davalarda Hakim ve Savcılar Kurulu'nun (HSK) incelemesi sonrasında beraat kararları verilmeye başlandığı öne sürüldü.¹⁹⁹

14 Şubat 2020

• İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi, *ETHA* çevirmeni Adil Demirci'nin “terör örgütü üyeliği” ve “terör propagandası” suçlamalarıyla yargılandığı davada, İstanbul il sınırlarına dışına çıkmaması şartıyla tahliye kararı verdi.²⁰⁰

16 Şubat 2020

• Gaziantep 9. Asliye Hukuk Mahkemesi, Şahinbey Belediyesi'nin CHP'li meclis üyesi Uğur Kalkan ve iki yerel gazeteye karşı açtığı 20.000 liralık manevi tazminat istemli dava başvurusunu, ifadeleri eleştiri sınırları içerisinde değerlendirerek reddetti. Olay, CHP'nin, FETÖ ilişkisi nedeniyle TMSF'ye devredilen 14 şirketi inceleyerek AKP'li belediyelerle bu şirketler arasındaki ilişkileri ortaya çıkaran raporda Şahinbey Belediyesi'nin söz konusu şirketlere 2013 yılında 92.000 liralık ihale verilmesine yönelik haber ve eleştiriler yapılması idi.²⁰¹

• Van'da “15 Şubat günü eylem yapacaklar” şeklindeki isimsiz bir ihbar üzerine 14 Şubat'ta gözaltına alınan *MA* muhabiri Yunus Duman ve beraberindeki 21 kişi ifadeleri ardından serbest bırakıldı.²⁰² Duman, “Emniyet güçlerinin gözaltılara ilişkin bir kota belirlendiğini ve bu kotayı doldurması gerektiğini konuştuklarını duydum” ifadelerini kullandı.²⁰³

21 Şubat 2020

• Van 7. Ağır Ceza Mahkemesi, *www.haberercis.com* Genel Yayın Yönetmeni Sercan Akbaş'ın “terör örgütü propagandası” suçlamasından beraatına karar verdi. Mahkeme, platformda yayımlanan 43 habere erişim engelini de kaldırdı. Siteye 9 Nisan 2019'dan beri Van Erciş Sulh Ceza Mahkemesi'nin kararıyla BTK tarafından erişim engeli uygulanıyordu. İmtiyaz sahibi Erhan Akbaş, “*haberercis.com*'da yayınlanan alternatif bilgilere ulaşma hakkının okuyucularımıza mahkeme kararı yargıya olan güvenimizi tazeledi. Yeri geldiğinde eleştirdik, yeri geldiğinde doğruları da yazdık” dedi.²⁰⁴

22 Şubat 2020

• AYM, sanal ortamlarda işlenen suçların izlenmesi gerekçesiyle Emniyet Genel Müdürlüğü'nün internet abonelerine ait kimlik bilgilerine ulaşma ve sanal ortamda araştırma yapma yetkisini Anayasa'ya aykırı buldu. Buna ilişkin yasal düzenlemenin iptal edilmesiyle polis, herhangi bir mahkeme kararı olmadan sosyal medyada kullanıcıların kimlik bilgilerine ulaşamayacak ve bu yönde araştırma yapamayacak. AYM ayrıca sözleşmeli olarak işe alınacak personelin “Güvenlik soruşturması veya arşiv araştırması yapılmış olması” şartının da iptaline karar verdi.²⁰⁵

24 Şubat 2020

• İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi, “DHKP-C yöneticiliği yapmak ya da üyesi olmak” suçlamasıyla Silivri 9 No'lu Kapalı Cezaevi'nde tutuklu ve 251 gündür ölüm orucunda olan Grup Yorum üyelerinden İbrahim Gökçek'in sağlık sorunları itibariyle tahliye edilmesine karar verdi. Mahkeme, Adli Tıp Kurumu'nun Gökçek'in sağlık sorunlarından dolayı “cezaevinde kalamaz” raporunu dikkate aldı. Gökçek tahliye edildikten sonra sinir ve kas sistemlerinin eridiğini, Kılcal damar çatlamaları, ağrı-sız ve uykusuzluk sorunları yaşadığını belirtti.²⁰⁶

¹⁹⁹ <https://www.samsunetikhaber.net/haber-hsk-basmufettisleri-geldi-4-gazeteci-beraat-etti-14482.html>

²⁰⁰ <https://www.dw.com/tr/adil-demirci-19-c3%a7in-tahliye-karar%C4%B1/a-47520546>

²⁰¹ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/ihaleler-milat-tanimadi-haberine-ceza-yok-1721110>

²⁰² <https://gazetekarınca.com/2020/02/gozaltina-alinan-gazeteci-yunus-duman-serbest/>

²⁰³ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteciligini-gozalti-gerekcesi-15-subat-kotasi/>

²⁰⁴ <https://www.freewebturkey.com/haber-ercise-uygulanan-erisim-yasagi-mahkeme-karariyla-kaldirildi/>

²⁰⁵ <http://www.ongunhaber.com/duyarlilik/aymden-sanal-takip-ve-guvenlik-sorusturmasina-iptal-h3342.html>

²⁰⁶ <http://mezopotamyaajansi22.com/components/88122611/content/view/86989>

25 Şubat 2020

• Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI), BİK tarafından *BirGün*'e verilen ilan cezasının kaldırıldığını duyurdu. IPI, "BİK'in *BirGün*'e uyguladığı ilan cezası bugün itibariyle kalktı ancak IPI, Evrensel gazetesine uygulanan cezanın da bir an önce kaldırılmasını talep ediyor. Ceza altı ay geçerse, gazetenin yayın hayatı ciddi risk altına girecek" açıklaması yaptı.²⁰⁷ *BirGün*, ertesi gün BİK'in Ağustos 2019'dan beri durdurduğu ilan ve reklam yasağını sona erdirmesiyle "BİK tarafından gazetemize uygulanan ilan yasağı dün itibariyle sona erdi. Bu süreç sonunda bir arada tüm zorlukların ve haksızlıkların üstesinden geleceğimize olan inancımız daha da arttı. Tabii buna bağlı olarak sorumluluğumuz da..." açıklaması yaptı.²⁰⁸

27 Şubat 2020

• Antalya 14. Asliye Ceza Mahkemesi, "terör propagandası yaptığı" suçlamasıyla yargılanan Halkevleri Merkez Yürütme Kurulu MYK üyesi ve örgütlenme sekreteri Kutay Meriç'in beraatına hükmetti. Meriç, 13 Şubat 2018'de ev baskınıyla gözaltına alınıp tutuklandıktan sonra evindeki dijital materyallerinden çıkan *Evrensel* karikatüristi Sefer Selvi'nin karikatürleri "Cumhurbaşkanı'na hakaret" suçu delili sayılmıştı.²⁰⁹

• AYM, İstanbul Valiliği tarafından yasaklandığı iddiasıyla 2015'teki 1 Mayıs eylemine yapılan polis müdahalesiyle hak ihlali yaşandığına karar verdi.²¹⁰ Mahkeme, Anayasa'nın 34. maddesindeki toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı ile Anayasa'nın 17. maddesindeki kötü muamele yasağının ihlal edildiğini belirterek, başvuru Salih Şahin'e 6.000 lira manevi tazminat ödenmesi kararını aldı. Salih Şahin, 2015'de 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü etkinliklerine yapılan polis müdahalesi aleyhine AYM'ye 29 Temmuz 2016'da başvurmuştu.²¹¹

28 Şubat 2020

• AYM, dönemin TÜRGEV yöneticisi Bilal Erdoğan'ın konuşmalarına yer verilen *Cumhuriyet*'in "Bilal'den Eğitime Ayar: Kızılı-Erkekli Olmasın" haberine erişim engellemesi uygulanmasının ifade ve basın özgürlüğü ihlali olduğuna karar verdi. İstanbul 4. Sulh Ceza Hakimliği, 2014'te Erdoğan'ın talebiyle habere erişim engeli getirmişti. AYM ise, erişim engeli nedeniyle *Cumhuriyet*'in ifade ve basın özgürlüğünün ihlal edildiğine karar vererek, gazete adına başvuru Aykut Küçükkaya'ya 6.000 lira manevi tazminat ödenmesine karar verdi. Kararda, "Başbakan'ın oğlu olması nedeniyle basın ve kamuoyunun müştekiye olan ilgisi diğer kişilere göre daha fazladır. Halkın tanınmış kişilere ilişkin bilgileri alma hakkı da gözetildiğinde müştekinin eylemlerinin ve sözlerinin basın tarafından izleneceğini, ağır eleştirilerde bulunulabileceğini öngörmesi ve demokratik çoğulculuk açısından daha fazla tahammül etmesi gerekir" denildi.²¹²

• Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi, gazeteci Mehmet Erol hakkında 2015 yılında basın danışmanı olarak çalıştığı Demokratik Bölgeler Partisi'nin (DBP) resmi *Twitter* hesabı ve kendi kişisel hesabındaki 2013 – 2015 yılları arasında sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek "terör örgütü propagandası yapmak" suçlamasıyla yargılandığı davada beraatına hükmetti.²¹³

²⁰⁷https://twitter.com/globalfreemedia/status/1232285995304964097?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetem-bed%7Ctwtterm%5E1232285995304964097&ref_url=https%3A%2F%2Fwww.evrensel.net%2Fhaber%2F398135%2Fbirgunun-ilan-cezasi-kaldirildi

²⁰⁸ <https://www.medyaradar.com/basin-ilan-kurumundan-birgune-mujdeli-haber-haberi-2022152>

²⁰⁹ <https://sendika63.org/2020/02/cumhurbaskanina-hakaret-suclamasiyla-yargilanan-halkevleri-myk-uyesi-kutay-merice-beraat-578326/>

²¹⁰ <https://t24.com.tr/haber/anayasa-mahkemesi-1-mayis-a-mudahale-hak-ihlalidir,863594>

²¹¹ <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2016/13964>

²¹² <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/bilal-erdogan-tazminat-odeyecek-1723895>

²¹³ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteci-mehmet-erol-ilk-durumada-beraat-etti/>

Kısaltmalar

- AA:** Anadolu Ajansı
AB: Avrupa Birliği
ADD: Atatürkçü Düşünce Derneği
ADEF: Avrupa Demokratik Dersim Birlikleri Federasyonu
AEJ: Association of European Journalists (Avrupalı Gazeteciler Derneği)
AFP: Agence France Presse
AGİT: Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı
AI: Amnesty International veya Amnesty (Uluslararası Af Örgütü)
AİHM: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
AİHS: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi
AKP: Adalet ve Kalkınma Partisi (Ak Parti)
AKPM: Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi
ANF: Fırat Haber Ajansı
AP ajansı: Associated Press
AP: Avrupa Parlamentosu
ATGB: Avrupa Türk Gazeteciler Birliği
ATV: Aktif Televizyon/ Aktüel Televizyon
AÜ: Ankara Üniversitesi
AYM: Anayasa Mahkemesi
BBC: British Broadcasting Corporation
BDP: Barış ve Demokrasi Partisi
BLA: Bağımsız İletişim Ağı
BİK: Basın İlan Kurumu
BM: Birleşmiş Milletler
BMO: Bilgisayar Mühendisleri Odası
BSM: Bağımsız Sinema Merkezi
BTK: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
BYEGM: Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü
CİSST: Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği
CHP: Cumhuriyet Halk Partisi
CKD: Cumhuriyet Kadın Derneği
CNN: Cable News Network (Kablolu Haber Ağı)
CPJ: Committee to Protect Journalists (Gazetecileri Koruma Komitesi)
ÇGD: Çağdaş Gazeteciler Derneği
ÇHD: Çağdaş Hukukçular Derneği
DBP: Demokratik Bölgeler Partisi
DEAŞ: Devlet'ül Irak ve's Şam
DEDEF: Dersim Dernekleri Federasyonu
DHA: Demirören Haber Ajansı (daha önce Doğan Haber Ajansı)
DHKP-C: Devrimci Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi
DİHA: Dicle Haber Ajansı
DİSK: Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu
DJU: Deutscher Journalistenverband (Alman Gazeteciler Birliği)
DMD: Diplomasi Muhabirleri Derneği
DW: Deutsche Welle
EBU: The European Broadcasting Union (Avrupa Yayın Birliği)
ECOSOC: United Nations Economic and Social Council (Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyi)
EFJ: European Federation of Journalists (Avrupa Gazeteciler Federasyonu)
EJ: European Journalists Association
EMD: Ekonomi Muhabirleri Derneği
EMEP: Emek Partisi
EMO: Elektrik Mühendisleri Odası
ESB: Erişim Sağlayıcıları Birliği
ESP: Ezilenlerin Sosyalist Partisi
ETHA: Etkin Haber Ajansı
FETÖ: Fetullahçı Terör Örgütü
FKF: Fikir Kulüpleri Federasyonu
FNST: Friedrich Naumann Foundation (Özgürlük için Friedrich Naumann Vakfı)
GC: Gazeteciler Cemiyeti (Ankara)
HAZİRAN: Birleşik Haziran Hareketi
HDK: Halkların Demokratik Kongresi
HDP: Halkların Demokratik Partisi
HKP: Halkın Kurtuluş Partisi
HRW: Human Rights Watch (İnsan Hakları İzleme Örgütü)
HSYK: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu
IFJ: International Federation of Journalists (Uluslararası Gazeteciler Federasyonu)
ILO: International Labour Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)
İGC: İzmir Gazeteciler Cemiyeti
İHA: İhlas Haber Ajansı
İHD: İnsan Hakları Derneği
İHH: İnsan Hak ve Hürriyetleri İnsani Yardım Vakfı
ITUC: International Trade Union Confederation (Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu)
IPI: International Press Institute (Uluslararası Basın Enstitüsü)
İŞİD: Irak ve Şam İslam Devleti
İTÜ: İstanbul Teknik Üniversitesi
İSİG: İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi
IWMF: International Women's Media Foundation (Uluslararası Kadınların Medya Vakfı)
KADEM: Kadın ve Demokrasi Derneği
KCK: Koma Cevakên Kurdistan (Kürdistan Toplulukları Birliği)
KESK: Kamu Emekçileri Sendikası Konfederasyonu
KHK: Kanun Hükümünde Kararname
KKTC: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
KRT: Kültür TV
KTGB: Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği
LGBTİ+: Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Transseksüel, İntersex
MA: Mezopotamya Ajansı
MLSA: Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği
MASAK: Mali Suçları Araştırma Kurulu
MAZLUMDER: Mazlumlar için Dayanışma Derneği
MEB: Milli Eğitim Bakanlığı
MGK: Milli Güvenlik Kurulu
MHP: Milliyetçi Hareket Partisi
MİT: Milli İstihbarat Teşkilatı
NATO: North Atlantic Treaty Organization (Kuzey Atlantik Anlaşma Örgütü)
NPC: National Press Club (Ulusal Basın Kulübü)
ODTÜ: Orta Doğu Teknik Üniversitesi
OIS: Open Society Institute (Açık Toplum Enstitüsü)
ÖGC: Özgür Gazeteciler Cemiyeti
ÖGİ: Özgür Gazeteciler İnişiyatifi
OHAL: Olağanüstü Hal
ÖDP: Özgürlük ve Dayanışma Partisi
ÖHP: Özgürlükçü Hukukçular Platformu
ÖİB: Özgürlük için Basın
ONO: Organization of News Ombudsmen and Standards Editors (Uluslararası Haber Ombudsmanları Örgütü)
PDY: Paralel Devlet Yapılanması
PEN: International Association of Poets, Playwrights, Editors, Essayists and Novelists (Uluslararası Yazarlar Birliği)
PKK: Partiya Karkerên Kurdistanê (Kürdistan İşçi Partisi)
PM: Parti Meclisi
PMD: Parlamento Muhabirleri Derneği
PSAKD: Pir Sultan Abdal Kültür Derneği
PYD: Partiya Yekîtiya Demokrat (Demokratik Birlik Partisi)
RSF: Reporters Without Borders (Sınır Tanımayan Gazeteciler)
RTÜK: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
SCF: Stockholm Center for Freedom (Özgürlük için Stockholm Merkezi)
SEGBİS: Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi
SODAP: Sosyalist Dayanışma Platformu
SP: Saadet Partisi
STK: Sivil Toplum Kuruluşu
TAZ: Die Tageszeitung
TBB: Türk Tabipleri Birliği
TBB: Türkiye Barolar Birliği
TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TDK: Türk Dil Kurumu
TEM: Terörle Mücadele
TGC: Türkiye Gazeteciler Cemiyeti
TGK: Türkiye Gazeteciler Konfederasyonu
TGRT: Türkiye Gazetesi Radyo Televizyonu
TGS: Türkiye Gazeteciler Sendikası
TKH: Türkiye Komünist Hareketi
TİB: Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı
TİHV: Türkiye İnsan Hakları Vakfı
TİP: Türkiye İşçi Partisi
TJA: Tevgera Jinen Azad (Özgür Kadın Hareketi)
TKP: Türkiye Komünist Partisi
TMMOB: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
TMSF: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
TRT: Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu
TSK: Türk Silahlı Kuvvetleri
TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TUGADER: Tuzla Gazeteciler Derneği
TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu
TÜRGEV: Türkiye Gençlik ve Eğitime Hizmet Vakfı
TYB: Türkiye Yayıncılar Birliği
TYS: Türkiye Yazarlar Sendikası
UAÖ: Uluslararası Af Örgütü
UMED: Uluslararası Medya Enformasyon Derneği
UNESCO: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü)
USOM: Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi
VP: Vatan Partisi
VPN: Virtual Private Network (Sosyal Özel Ağ)
YARSAV: Yargıçlar ve Savcılar Birliği
YSK: Yüksek Seçim Kurulu
YÖK: Yükseköğretim Kurulu
YPG: Yekîneyên Parastina Gel (Halk Koruma Birlikleri)